

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PREVENCE MAJETKOVÉ KRIMINALITY ZE
STRANY KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE
PLZEŇSKÉHO KRAJE**

Autor práce: Eva Kroftová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Herich, DiS.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Eva Kroftová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Prevence majetkové kriminality ze strany Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Prevention of Property Crime by the Regional Police Directorate of the Pilsen Region

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Lukáš Herich, DiS.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): leden 2025

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je posoudit systém prevence majetkové kriminality realizovaný Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje a zhodnotit jeho efektivitu z hlediska preventivních nástrojů a forem působení na veřejnost. Prvním vedlejším cílem je zhodnotit konkrétní preventivní programy, projekty a opatření realizované Policií České republiky v Plzeňském kraji. Druhým vedlejším cílem je návrh preventivních opatření vedoucí ke zvýšení efektivity prevence majetkové kriminality.

Student: Eva Kroftová, DiS.	7.1.2026 datum	Herich podpis
Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Herich, DiS.	7.1.2026 datum	Herich podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	20.1.2026 datum	Herich podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	29.1.2026 datum	Sapík podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	1.2.2026 datum	Dušek podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. Lukáši Herichovi, DiS. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KROFTOVÁ, E. *Prevence majetkové kriminality ze strany Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 67 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lukáš Herich, DiS.

Klíčová slova: prevence majetkové kriminality, trestná činnost, preventivní opatření a návrh

Práce se zabývá problematikou prevence majetkové kriminality v souvislosti s Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje. Majetková trestná činnost tvoří dlouhodobě nejpočetnější část celkového nápadu kriminality v České republice, což vyžaduje optimální systém preventivních opatření a projektů. Součástí práce je řízený rozhovor s vybranými policisty na území Plzeňského kraje zabývající se prevencí a představení následného návrhu vedoucí ke zvýšení efektivity prevence majetkové kriminality v plzeňském regionu.

ABSTRACT

KROFTOVÁ, E. *Prevention of Property Crime by the Regional Police Directorate of the Pilsen Region: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 67 p. Supervisor: Mgr. Lukáš Herich, DiS.

Key words: property crime prevention, crime, preventive measures and proposal

This bachelor thesis deals with the issues of property crime prevention in relation to the Regional Police Directorate of the Pilsen Region. Property crime has long accounted for the largest share of the total recorded crime in the Czech Republic, which necessitates an optimal system of preventive measures and projects. The thesis includes a guided interview with selected police officers in the Pilsen Region specializing in prevention, followed by a proposal aimed at increasing the effectiveness of property crime prevention in the Pilsen Region.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Prevence kriminality	12
2.1 Prevence majetkové kriminality v Plzeňském kraji	13
2.2 Spolupráce s městskou policií a dalšími subjekty.....	14
3 Trestný čin.....	15
4 Majetková trestná činnost	17
4.1 Charakteristika pachatele majetkové kriminality.....	18
4.2 Charakteristika oběti majetkové kriminality.....	19
5 Majetková trestná činnost v Plzeňském kraji.....	22
6 Statistika a vývoj majetkové kriminality v Plzeňském kraji v roce 2025.....	24
7 Kyberkriminalita	27
7.1 Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů	28
7.2 Prevence kyberkriminality	29
8 Empirická část.....	31
9 Stanovení cílů a hypotéz	33
9.1 Průběh rozhovorů.....	34
10 Výsledky rozhovorů.....	35
11 Porovnání	40
12 Diskuze a zjištěné poznatky	42
12.1 Vyhodnocení hypotéz.....	43
13 Návrh.....	44
Závěr	45
Seznam použitých zdrojů	47
Seznam zkratk	50
Seznam tabulek a grafů	51

Seznam příloh.....	52
Příloha 1 Rozhovor:	53
Příloha 2 Rozhovor č. 1 – policista na obvodním oddělení Plzeňského kraje	54
Příloha 3 Rozhovor č. 2 – vedoucí obvodního oddělení Plzeňského kraje.....	55
Příloha 4 Rozhovor č. 3 – policista kriminální policie a vyšetřování Plzeňského kraje.	56
Příloha 5 Rozhovor č. 4 – policista prevence a tisku v Plzeňském kraji	60

Úvod

Majetková trestná činnost představuje dlouhodobě nejrozšířenější formu kriminality v České republice, kdy její vývoj ovlivňuje zásadním způsobem celkovou společnost, její subjektivní názor na bezpečnost ve státě a celkovou bezpečnostní situaci. Majetkové trestné činy, které tvoří převažující část celkové trestné činnosti, jsou klíčovou prioritou pro Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, které na tento stav reaguje konkrétními preventivními aktivitami a projekty.

Hlavním cílem prevence kriminality je zamezit páčání trestné činnosti či zamezit jejímu pokračování. Efektivní prevence není pouze reakcí na již spáchané činy, snaží se eliminovat kriminogenní faktory a sociálně patologické jevy, které mohou následně vést k páčání trestné činnosti.

Hlavním cílem této bakalářské práce je posouzení systému prevence majetkové kriminality realizované Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje. Práce se zaměřuje na zhodnocení efektivity tohoto systému z hlediska využívaných preventivních nástrojů a forem, kterými policie působí na celou veřejnost. Snaží se zhodnotit konkrétní preventivní projekty a opatření, která jsou na tomto území policií realizována.

Aktuálnost předkládané práce je umocněna reflexí nejnovějších statistických výstupů za rok 2025, které potvrzují dramatický strukturální posun v modifikaci majetkové trestné činnosti a její úzké propojení s technologickým pokrokem. Práce tak nereaguje pouze na ustálené kriminologické vzorce, ale kriticky analyzuje současnou realitu Plzeňského kraje, kde sofistikovanost pachatelů v kyberprostoru vyžaduje adekvátní a rychlou transformaci dosavadních preventivních mechanismů.

V praktické části se práce snaží na základě provedeného řízeného rozhovoru s vybranými policisty navrhnout konkrétní a nová preventivní opatření, která by mohla vést ke zvýšení efektivity prevence majetkové kriminality zaměřené na potenciální oběti, kterými mohou být děti, dospělí i senioři. Propojení je v těchto případech a v dnešní době především s kyberkriminalitou, která představuje celospolečensky vysoce škodlivý jev. Unikátní vhled do této problematiky poskytuje právě porovnání názorů expertů z různých složek policie, od kriminální služby až po prevenci a obvodní oddělení, což umožňuje identifikovat kritická místa v aktuálním systému ochrany. Výsledná zjištění a navržená doporučení tak aspirují na to, aby se stala konstruktivním podkladem pro budoucí strategické plánování prevence, která bude schopna efektivně

čelit výzám digitální éry a skutečně posilovat reálný pocit bezpečí občanů na území Plzeňského kraje, popř. po celé České republice.

Za posledních několik let se hranice mezi běžným fyzickým a digitálním prostorem neustále stírají, což přináší pachatelům otevření nových možností k napadení majetkových hodnot občanů. Kvůli novým hrozbám ve virtuálním světě musí bezpečnostní složky neustále přizpůsobovat prevenci. Tato práce propojuje moderní trendy a technologie, které dnes mění podobu zločinu i kontakt mezi pachatelem a jeho obětí.

Další nepostradatelnou součástí efektivní prevence je také spolupráce mezi dalšími institucemi, jako je Policie České republiky, samospráva a neziskové organizace, což umožňuje uplatnit souhrnný přístup k ochraně majetku. Teoretická část tak vytváří nezbytný legislativní okruh pro pochopení aktuálních a nových trendů, zatímco praktická část přináší skutečný pohled do každodenní policejní praxe na území Plzeňského kraje. Výsledek práce by měl sloužit jako zhodnocení stávajícího stavu, ale také jako motiv či návrh k další debatě o možnostech zefektivnění preventivní činnosti v oblasti, která bezprostředně souvisí s životní úrovní, spokojeností, pocitem bezpečí a ochranou každého jedince.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Předmětem zkoumání této bakalářské práce je představení systému preventivních opatření a projektů v oblasti majetkové trestné činnosti ze strany Krajského ředitelství Policie Plzeňského kraje. Práce rozdělena na teoretickou část má za cíl vymežit popis a teoretické znalosti dle legislativního rámce a odborné literatury, jsou zde využity metody analýzy, srovnání a sloučení poznatků, které tvoří rámec pro pochopení současných trendů v kriminalitě. Naopak praktická část směřuje k vyhodnocení údajů o nápadu a objasňenosti majetkové trestné činnosti na území Plzně a okolí a následné zajištění dostatečné efektivity co se týče informovanosti a znalosti občanů.

Cíl bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je posouzení systému prevence majetkové kriminality realizované Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje a zhodnocení její efektivity z hlediska preventivních nástrojů a forem působení na veřejnost. Prvním vedlejším cílem je zhodnocení konkrétních preventivních programů, projektů a opatření realizované Policií České republiky v Plzeňském kraji. Druhým vedlejším cílem je návrh preventivních opatření vedoucí ke zvýšení efektivity prevence majetkové kriminality.

Metodika bakalářské práce

Z metodologického hlediska je práce založena na kombinaci teoretických a empirických postupů. Teoretická část využívá metodu analýzy odborných pramenů prevence kriminality. Vyhází z popisu základních pojmů dle odborné literatury a představení aktuálních statistik za posledních 10 let. Praktická část je založena na řízeném rozhovoru s vybranými policisty a následným návrhem pro zlepšení preventivních opatření Policie České republiky v působnosti Plzeňského kraje. Tento cíl je vyhodnocen na základě řízeném rozhovoru s vybranými pracovníky, kteří přinášejí do této práce mnoho individuálních zkušeností, praxe a specializují se na majetkovou trestnou činnost a její prevenci.

2 Prevence kriminality

Prevenci kriminality lze definovat jako souhrn veškerých aktivit a opatření, která směřují k odstranění trestné činnosti ještě před jejím samotným počátkem, případně se snaží zamezit jejímu dalšímu pokračování. Hlavním smyslem těchto procesů je snižování závažnosti a intenzity kriminality v dané společnosti. Kriminalita se nepovažuje pouze za lokální problém, nýbrž celosvětový jev, který reaguje na společenské změny. Aktuální statistiky zohledňují nárůst delikvence nejen u dospělých, ale především u dětí a mladistvých. Právě proto je nezbytně důležité zaměřit se včasné na účinnost negativního jednání, aby nedocházelo k fixaci kriminálních návyků a jejich přenosu do dospělosti.

Docent Svatoš ve svém pojetí rozlišuje dvě základní roviny působení, sociální prostředí, které je zaměřené na faktory vnější, představuje společenské klima a kriminogenní podmínky v dané lokalitě. Druhým zaměřením jsou jednotlivci a skupiny, které působí na konkrétní subjekty, jedná se o takové osoby, které se mohou stát potencionálními pachateli či potencionálními oběťmi. Tato propojení jsou klíčem k úspěšné prevenci majetkové kriminality, kde je jedním z hlavních aspektů jak technické zabezpečení, tak i sociální kontrola v daném území, neboť prevence jako taková se považuje za nejúčinnější v momentě, kdy dochází k integraci občana s jeho sociálním prostředím.

Zajímavým aspektem se stává skutečnost, že prevence kriminality doposud nemá v českém právním prostředí své vlastní legislativní vymezení. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník či zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob definují trestní odpovědnost a postihy trestné činnosti, prevence se považuje za návrh.

Primární prevence je zaměřená na celou společnost bez rozdílů, snaží se předcházet, aby se kdokoliv z celospolečenského spektra nestal potencionální či skutečnou obětí trestného činu, stejně jako nepřímá prevence kriminality. Sekundární, nebo také přímá prevence kriminality je zaměřená na konkrétní rizikové skupiny, u nichž je vysoký předpoklad, že se na nich pachatel dopustí protiprávního jednání. Cílí především na tzv. 'snadné cíle', těmi mohou být senioři či děti, z důvodu, že si nemusí uvědomovat, že mohou např. podněcovat pachatele k páchání trestné činnosti či nejsou schopni rozpoznat možné nebezpečí v určité chvíli. Další prevencí je terciální, která je hlavní pro osoby, které se již trestného jednání dopustily, tedy recidivisty, snaží se

zamezit v opakování či pokračování páchání trestné činnosti a posílit následnou resocializaci – začlenění se do společnosti.^{1,2}

2.1 Prevence majetkové kriminality v Plzeňském kraji

V této části se nachází zaměření na celkový systém prevence kriminality, její preventivní projekty a strategie, jejichž hlavním úkolem je zajištění bezpečného a stabilního prostředí pro obyvatele v Plzeňském kraji. Preventivní činnost se v tomto regionu orientuje na pokles celkového nápadu trestné činnosti, posilování subjektivního pocitu bezpečí, ochranu společnosti a zamezení výskytu sociálně patologických jevů či kriminogenních faktorů v rizikových lokalitách.

Jeden z nejznámějších projektů v Plzni nese název *‘Bezpečná Plzeň’*, rozvíjí spolupráci mezi Policií ČR, Městskou policií Plzeň a jednotlivými městskými obvody již od roku 2006. Projekt byl opatřen Odborem bezpečnosti Magistrátu města Plzně, klade důraz na koordinovaný přístup k řešení bezpečnostních hrozeb. Krajské město Plzeňského kraje využívá situační prevenci kriminality, která se snaží pachateli trestnou činností co nejvíce ztížit a zamezit jejímu pokračování. Díky investicím do technologických projektů byl založen plán *‘S4ALLCities – HORIZON2020’*, který se snaží pomocí umělé inteligence rozpoznat rizikové situace v rámci městského kamerového systému.

V rámci zmíněného projektu se vybraní zástupci snaží věnovat i zranitelným obětem, které se mohou stát pro pachatele snadným terčem. Ve spolupráci s neziskovým sektorem, např. *Člověk v tísni*, je realizován projekt bezplatné právní pomoci. Vyskytuje se dnes již pro mnohé známý dlouhodobý projekt *‘Obezřetnost se vyplácí’*, jenž je zaměřený na vzdělání veřejnosti v rizikových oblastech. Lze se s ním setkat např. na parkovištích, kdy zaparkovaná vozidla doprovází preventivní cedule s nápisem *‘Auto není trezor’*, varuje potencionální oběti před ponecháváním cennostech

¹ SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016, s. 13-16.*

² FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. *Prevence kriminality – nedílnou součástí systému vnitřní bezpečnosti. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. 189 s.*

ve vozidlech, která by mohla podněcovat pachatele ke spáchání majetkového trestného činu či dbá na ostražitost s majetkem na veřejnosti.³

2.2 Spolupráce s městskou policií a dalšími subjekty

Prevence kriminality na území Plzeňského kraje je výsledkem propojení více institucí, nestojí pouze na jedné organizaci, ale spolupráci na úrovni veřejné správy, již zmíněné policie, spolupráci města a neziskových organizací. Tato týmová práce je upravena převážně v zákoně č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky a zákoně č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Celý systém funguje na principu koordinace, kde republiková úroveň udává metodické směry, ty jsou reprezentované ministerstvem vnitra, ministerstvem spravedlnosti a ministerstvem školství. Úroveň mezi kraji zajišťuje místní podporu skrze specializované pracovní skupiny, např. protidrogová prevence. Mezi hlavní složky patří úroveň místní, kde krajské město Plzeň propojuje vysokou škálu účastníků skrze svou vlastní pracovní skupinu, jako jsou zástupci prevence a představitelé jednotlivých městských obvodů přes státní policii, městskou policii, Probační a mediační službu či odborníky z Fakultní nemocnice Plzeň a pedagogicko-psychologické poradny.

Nedílnou součástí tohoto systému jsou také neziskové organizace, tedy právnické osoby, jejichž hlavní podstatou je veřejný prospěch. Cíl v rámci prevence kriminality je zmírnění negativních dopadů např. nezaměstnanosti, dlouhodobé nemoci, sociálních krizí či chudoby na jedince a společnost. Nejznámější institucí je 'Člověk v tísni', která byla založena roku 1992, dále Spolek Ulice Plzeň pro zajištění sociálních a zdravotních služeb pro lidi ohrožené drogovou závislostí či Point 14, který se snaží pozvednout a podpořit osobnost člověka. Tato spolupráce se nesnaží řešit kriminalitu tresty, ale pomocí sociálních prací, které usilují o reakci na konkrétní problémy a tím snižují riziko majetkové kriminality v Plzni.⁴

³ PLZEŇ. *Koncepce prevence kriminality města Plzně 2023-2028 [online].* Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2023 [cit. 2025-01-09]. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategie-dokumenty/>

⁴ *Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence Plzeňského kraje na léta 2022-2026. [Online].* Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/koncepce-prevencekriminality-a-protidrogove-prev>

3 Trestný čin

Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. uvádí v § 13 přesné znění, co je trestný čin: „*Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.*”⁵

Trestný čin je společensky škodlivý jev, nepřijatelný a společnost se snaží zájem protiprávního jednání trestněprávně upravovat, neboť by byl život bez těchto následků nepředstavitelný. Dle § 14 TZ se trestné činy dělí na přečiny, jedná se o méně závažné zločiny, kde je horní hranice výkonu trestu odnětí svobody (dále jen VTOS) 5 let, např. krádež. Dále zločiny, ti jsou závažnější s horní hranicí VTOS maximálně 10 let. Posledním a nejvíce pro společnost škodlivým protiprávním jednáním, je zvláště závažný zločin, kdy horní hranice trestu je vyšší než 10 let, může se vyskytnout i výjimečný trest s odnětím svobody na doživotí.⁶

Pro vyvození trestní odpovědnosti musí dojít k naplnění všech prvků tzv. *skutkové podstaty trestného činu* (dále SPTČ). Tato skutková podstata tvoří souhrn obligatorních znaků, které od sebe jednotlivé protiprávní jednání odlišují. Dělí se na čtyři základní elementy – *objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka*. Objekt trestného činu představuje zákonem chráněné společenské vztahy a zájmy, na které pachatel útočí, jedná se především o život, zdraví, či v rámci majetkové kriminality právě majetkové hodnoty. Objektivní stránka popisuje vnější projev trestného činu a zahrnuje povinné prvky jako je jednání (aktivní konání či opomenutí), následek (ohrožení chráněného zájmu) a příčinnou souvislost – *kauzální nexus* právě mezi nimi. Subjektem je myšlen pachatel, u něhož zákon striktně vyžaduje naplnění podmínek věku, tedy dosažení patnácti let v době spáchání trestného činu a přičetnosti, chápáno jako schopnost ovládat své jednání a rozpoznat jeho protiprávnost. Posledním prvkem je subjektivní stránka, která vyjadřuje vnitřní psychický stav pachatele k poruše objektu, tedy zavinění. Trestní zákoník rozlišuje dvě základní formy zavinění, je jím úmysl, nejčastější u majetkových trestných činů a nedbalost. Úmysl je dále dělen na přímý a nepřímý, nedbalost je rozdělena na vědomou a nevědomou. Pokud je zaznamenána absence

⁵ *Trestní zákoník: úplné znění zákona č. 40/2009 Sb. Vyd. 4. Edice kapesních zákonů. Praha: Armex publishing, 2013.*

⁶ *Trestní zákoník: úplné znění zákona č. 40/2009 Sb. Vyd. 4. Edice kapesních zákonů. Praha: Armex publishing, 2013.*

kteréhokoliv z prvků, znamená to, že skutková podstata nebyla naplněna, což v policejní praxi vede k následnému odložení věci nebo zproštění obžaloby. Celkový proces posuzování trestného činu je navíc korigován zásadou subsidiarity trestní represe, která stanoví, že trestní odpovědnost lze uplatňovat pouze v případech společensky škodlivých, kde nepostačuje vyvození odpovědnosti podle jiného právního předpisu, např. v rámci přestupkového řízení. Právě tyto aspekty jsou důležité pro úspěšné vedení trestního řízení.^{7,8,9}

⁷ *Trestní zákoník: úplné znění zákona č. 40/2009 Sb. Vyd. 4. Edice kapesních zákonů. Praha: Armex publishing, 2013.*

⁸ *JELÍNEK, Jiří a kol. Trestní právo hmotné: Obecná část. Zvláštní část. 9. vydání. Praha: Leges, 2022. s. 162–185.*

⁹ *KRATOCHVÍL, Vladimír a kol. Trestní právo hmotné: Obecná část. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. s. 144–158.*

4 Majetková trestná činnost

Majetková kriminalita představuje nejfrekventovanější druh trestné činnosti, což je známo i díky jejímu systematickému zařazení v trestním zákoníku. Jedná se o hlavu V. zákona č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník (dále jen TZ), § 205-232 zvláštní části, nese název *Trestné činy proti majetku, integrity člověka a rodiny*, což povznáší význam, jaký demokratický stát přikládá ochraně vlastnických práv. Vychází ze skutečnosti, že každý spáchaný protiprávní čin vykazující znaky uvedené v trestním zákoníku musí být spravedlivě potrestán dle platné právní legislativy. Méně závažné delikty mají zásadu subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 TZ, tedy že postup dle trestního práva je až poslední možností, nazývané také jako „Ultima ratio“, kdy ostatní právní odvětví nemají dostatečné uplatnění odpovědnosti pro daný případ. Typickým příkladem této zásady je již zmíněná majetková kriminalita, u které je trestnost často podmíněna dosažením určité hranice škody.¹⁰

Tato skupina deliktů se primárně dělí do čtyř základních kategorií podle charakteru pachatelova záměru a výsledného následku. První a statisticky nejvýznamnější skupinu tvoří tzv. *obohacovací jednání*, kde je primárním motivem pachatele neoprávněný přesun majetkových hodnot do vlastní sféry vlivu za účelem zisku, zde dominují tedy již zmíněné krádeže §205, zpronevěra §206 a v současné době digitalizace stále sofistikovanějších podvodů §209-212 TZ. Druhou kategorií představuje *poškozovací jednání*, u něhož na rozdíl od předchozí skupiny není motivem zisk, nýbrž samotná destrukce či narušení integrity cizího majetku, typicky reprezentované poškozením cizí věci § 228 či specifickými delikty spojenými s úpadkem. Třetí specifickou oblastí je *krádež užitku* dle §207, která postihuje neoprávněné dočasné užívání cizí věci bez úmyslu si ji trvale přisvojit, což je v praxi často spojováno s neoprávněným užíváním motorových vozidel. Poslední, kriminologicky vysoce relevantní kategorií, je *získání prospěchu z trestného činu jiné osoby*, kam řadíme podílnictví §214 a §215 TZ a v současnosti prioritní legalizaci výnosů z trestné činnosti. Tato legalizace, známá jako „praní špinavých peněz“, vyžaduje v kontextu moderních finančních toků úzkou součinnost policie se

¹⁰ ZOUBEK, Vladimír. *Kriminologie a prevence kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 112–118.

specializovanými útvary a samosprávou, neboť její odhalování je klíčem k rozbití struktur organizovaného majetkového zločinu.^{11,12}

Majetková trestná činnost tvoří z dlouhodobého hlediska vysokou část celkové kriminality v České republice. Statistické údaje potvrzují, že podíl trestných činů s majetkovou charakteristikou se na celkové kriminalitě pohybuje na úrovni přesahující 50% za rok 2025.¹³ U těchto trestných činů je vysoká míra latence, kdy ne všechny případy jsou nahlášeny orgánům činným v trestním řízení (dále jen OČTŘ), kterými je Policie České republiky, státní zastupitelství a soudy. Důvodem může být nedůvěra v OČTŘ, jako např. pomalost orgánů či nesouhlas s výší rozhodnutého trestu pro pachatele, strach z pachatele či stud před blízkými a okolím. Z těchto aspektů vychází důvod, kdy majetkové trestné činy jsou odhaleny v nižších číslech, za rok 2025 se celostátně uvádí přes 20%. Pachatelem těchto trestných činů může být kterákoliv osoba, kdokoliv z celospolečenského spektra, většinou se s obětí nezná, jeho cílem je obohatit se o konkrétní předmět či se může jednat také o pocit adrenalinu. Tato trestná činnost je úmyslná a může být nahodilá.

Pachatelem neboli subjektem majetkového trestného činu může být zpravidla kdokoli, některé skutkové podstaty trestného činu však vyžadují tzv. *speciální subjekt*, např. u zpronevěry musí jít o osobu, které byla věc svěřena. Co se týče zavinění, je zde zapotřebí *úmysl*, který může být přímý či nepřímý, ovšem v rámci systémové ochrany majetku existuje i skutková podstata z *nedbalosti*, zde je opět rozdělení na nedbalost vědomou a nevědomou, např. zanedbání povinnosti při správě majetku.^{14,15}

4.1 Charakteristika pachatele majetkové kriminality

Charakteristika osoby, která se dopustila majetkového trestného činu, je v průběhu let neustále měnící se. Tyto aspekty se odrážejí na aktuálním vývoji společnosti, sociálním zázemí osoby, věku či pohlaví. Zatímco ve společenském

¹¹ MAREŠOVÁ, Alena a kol. *Majetková kriminalita a její pachatelé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. s. 15–22.

¹² *Trestní zákoník: úplné znění zákona č. 40/2009 Sb. Vyd. 4. Edice kapesních zákonů*. Praha: Armex publishing, 2013.

¹³ *Vývoj registrované kriminality v roce 2025 - Policie České republiky*

¹⁴ *Kriminologický slovník*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, s. 80-81.

¹⁵ SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality. Druhé aktualizované vydání*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016, s. 153-155.

složení nadále dominují především muži, statistické výstupy potvrzují setrvalý trend nárůstu podílu žen, které v současnosti tvoří přibližně 16% stíhaných osob a profilují se zejména v oblasti podvodů, krádeží např. v obchodních objektech či v rámci domácností. Naopak v dnešní době poklesla kriminalita mládeže, která v současnosti tvoří méně než 5% všech případů. Zásluhou jsou kvalitně cílené preventivní projekty, opatření a nový přístup justice k mladým delikventům. Při ukládání trestu se snaží zaměřovat na individuální přístup jedince, dále výchovný charakter, kdy místo trestů se používají opatření. Zájem dítěte je na prvním místě, účelem je co nejméně narušit jeho budoucí vývoj, uvědomit si spáchanou chybu, ale zároveň je neoznačovat za kriminálního, což by následně mohlo mít dopad na celý jeho život.

Hlavní vlastností této trestné činnosti zůstává značná míra recidivy, tedy opakovaných páchaných trestných činů jednou osobou, která přesahuje až 60%. Typické jsou skupiny tzv. profesionálních pachatelů, pro něž se kriminalita stává trvalým zdrojem příjmů a tím tak ‚každodenní‘ rutinou. Na rozdíl od individuálních pachatelů se na území Plzně objevují také organizované skupiny, které záměrně a plánovitě využívají podvodu a manipulace k využívání zranitelnosti a důvěřivosti konkrétních rizikových skupin, např. seniorů či dětí.¹⁶

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník uvádí úplné znění charakteristiky pachatele pod § 22 odst. 1: „*Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.*“¹⁷

4.2 Charakteristika oběti majetkové kriminality

Charakteristika oběti trestného činu je v kriminologii chápána jako účastník neboli předmět trestného činu, jehož vlastnosti a chování ovlivňují základním způsobem vznik a průběh kriminality a jejího vyšetřování. Její osobnostní vlastnosti, návyky a životní styl přímo ovlivňují to, jak vysokým terčem je pro pachatele. Jedná

¹⁶ ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004, s. 21-26.

¹⁷ *Trestní zákoník: úplné znění zákona č. 40/2009 Sb. Vyd. 4. Edice kapesních zákonů*. Praha: Armex publishing, 2013.

se především o vysokou důvěřivost, chvilkovou nepozornost a lehkovážnost jenž pachatel může v danou chvíli zneužít. Dalšími fakty je vybírání si obětí na základě jejich věku, zaměstnání, etnické příslušnosti, náboženství, fyzické slabosti či sociálního prostředí.^{18,19} Mendelssohn rozdělil typologii obětí do 7 skupin dle míry jejího zavinění.

1. Oběť s nulovým podílem viny – Např. dítě či senior, jedná se o osobu, která svým chováním mohla podněcovat pachatele k páčání trestné činnosti, ale neuvědomovala si to.
2. Oběť s nepatrným podílem viny – osoba, která má být obeznámena, podněcovala pachatele k trestné činnosti, jedná se např. o viditelné ponechání cennostech v automobilu na parkovišti.
3. Oběť se stejným podílem viny – dle zákona č. 40/2009 Sb. TZ § 158 Rvačka, jedná se o tzv. férovou rvačku, které se účastní pouze dvě osoby.
4. Oběť s větším podílem viny – příkladem je agresor, který rvačku vyprovokuje, ale stane se obětí.
5. Oběť výlučně vinná – zde se jedná o jedince, který se stal obětí např. při § 29 Nutné obraně TZ či § 28 Krajiné nouze TZ.
6. Dobrovolná oběť – ta se rozhodla např. pomocí eutanázie.
7. Předstírající oběť – v tomto případě se jedná např. o pojistný podvod.²⁰

Přesné znění definice oběti je dle zákona č. 45/2013 Sb. Zákon o obětech trestných činů § 2 odst. 2: „*Obětí se rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena škoda nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil nebo měl obohatit.*“²¹

Viktimologie je vědní obor a nauka o obětech, latinský termín *victima* lze chápat jako osobu či skupinu osob, na kterých byl spáchán trestný čin či přestupek. Dále zkoumá také pojem *viktimnost*, což je daný souhrn vrozených a získaných předpokladů, jak se stát, potažmo nestát obětí trestného činu, např. již zmíněná důvěřivost či neopatrnost v nebezpečných situacích. Dalším analyzovaným konceptem je *viktimize*,

¹⁸ ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004, s. 27.

¹⁹ PROTIVINSKÝ, Miroslav a Karel KLVAŇA. *Základy kriminalistiky*. 2. vyd. Praha: Armex, 2007, s. 6.

²⁰ GÖPPINGER, H.: *Kriminologie*, München: C.H.Beck Verlagshuchhaltung, 1980, s.589

²¹ Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů). 2013.

která je spjatá s chováním jedince, jedná se o přerod potencionální oběti v oběť skutečnou.²²

²² ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004, s. 27-30.

5 Majetková trestná činnost v Plzeňském kraji

V České republice je majetková trestná činnost nejpočetnější skupinou evidovaných trestných činů a zásadním způsobem vymezuje celkový nápad kriminality, jak již bylo zmíněno v úvodu. Lze zde představit konkrétní útok na cizí majetkové hodnoty, a to bez ohledu na to, zda je oběť fyzická či právnická osoba.²³

Statistické údaje majetkové kriminality na území statutárního města Plzně vykazují v posledních letech značnou dynamiku, která vyžaduje flexibilní reakci ze strany bezpečnostních složek i samosprávy. Při pohledu na období posledních 5 let, tedy od roku 2021 až 2025, lze identifikovat specifické trendy. V roce 2021 bylo evidováno 2394 majetkových trestných činů, o rok později se číslo navýšilo až o 38%. Zaznamenalo se tedy přes 3300 spáchaných protiprávních jednání s majetkovou charakteristikou, za jeden z hlavních důvodů je považován post-pandemický důsledek a zvýšená mobilita obyvatelstva. Rok 2023 a 2024 byl zjevný pro patrný stabilizační sestup, první rok se snížil o více jak 500 a následující rok o dalších cca 200 majetkových trestných činů. Pokles počtu trestných činů v předchozích letech souvisí s preventivními opatřeními, která město Plzeň pravidelně zavádí podle svých akčních plánů. Hlavním faktorem úspěchu je především rozvoj situační prevence, která skrze modernizaci a rozšiřování Městského kamerového systému přímo omezuje prostor pro páchaní deliktů v otevřených lokalitách.^{24,25} Majetková kriminalita je v mnoha případech závislá na snadné příležitosti a právě důsledná ochrana veřejných prostranství v kombinaci s užší spoluprací Policie ČR a městské policie tuto příležitost minimalizuje, to uvádí v odborné literatuře Gřivna.²⁶

Strategické dokumenty města potvrzují, že vedle technologického dohledu hraje zásadní roli taktéž prevence viktimologie. Jejím cílem je dostatečná edukace těch osob,

²³ GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. *Kriminologie*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 315-316 s.

²⁴ *Statistika kriminality v Plzeňském kraji - Policie České republiky*

²⁵ 6 PLZEŇ. *Akční plán prevence kriminality města Plzně na rok 2025 [online]*. Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2024 [cit. 2025-01-06]. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategicke-dokumenty>

²⁶ GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. *Kriminologie*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 315-316 s.

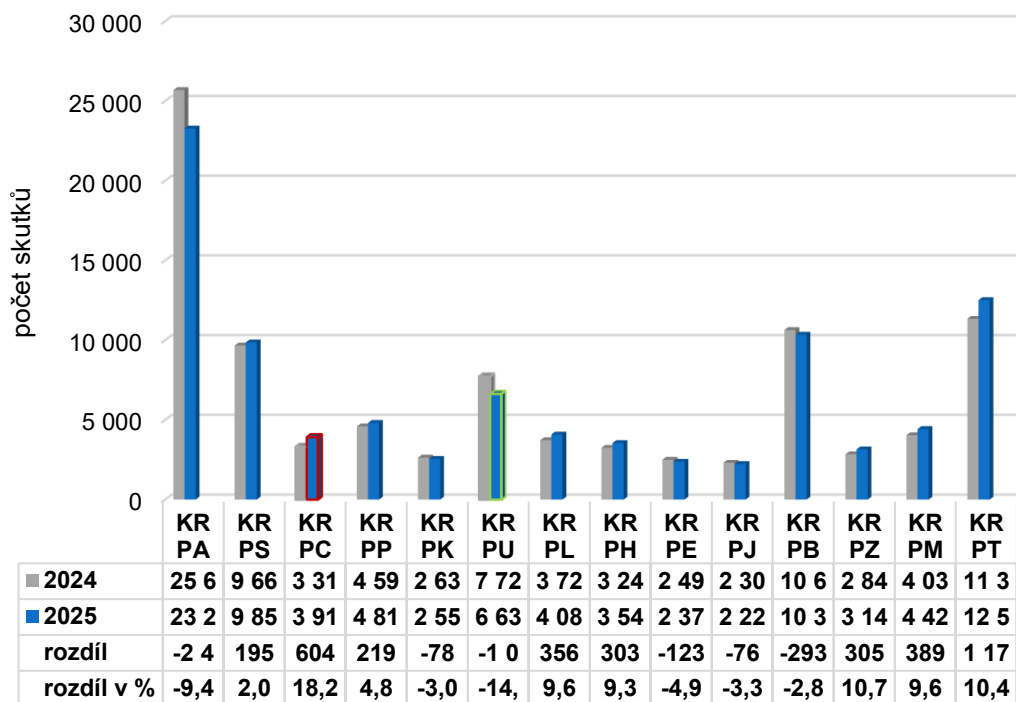
které se mohou stát obětí trestného činu, o možnostech technického zabezpečení majetku, čímž se daří efektivně tlumit následky zvýšené mobility pachatelů.²⁷

²⁷ PLZEŇ. Akční plán prevence kriminality statutárního města Plzně na rok 2025 [online]. Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2024 [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://bezpecnoplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategicke-dokumenty/>

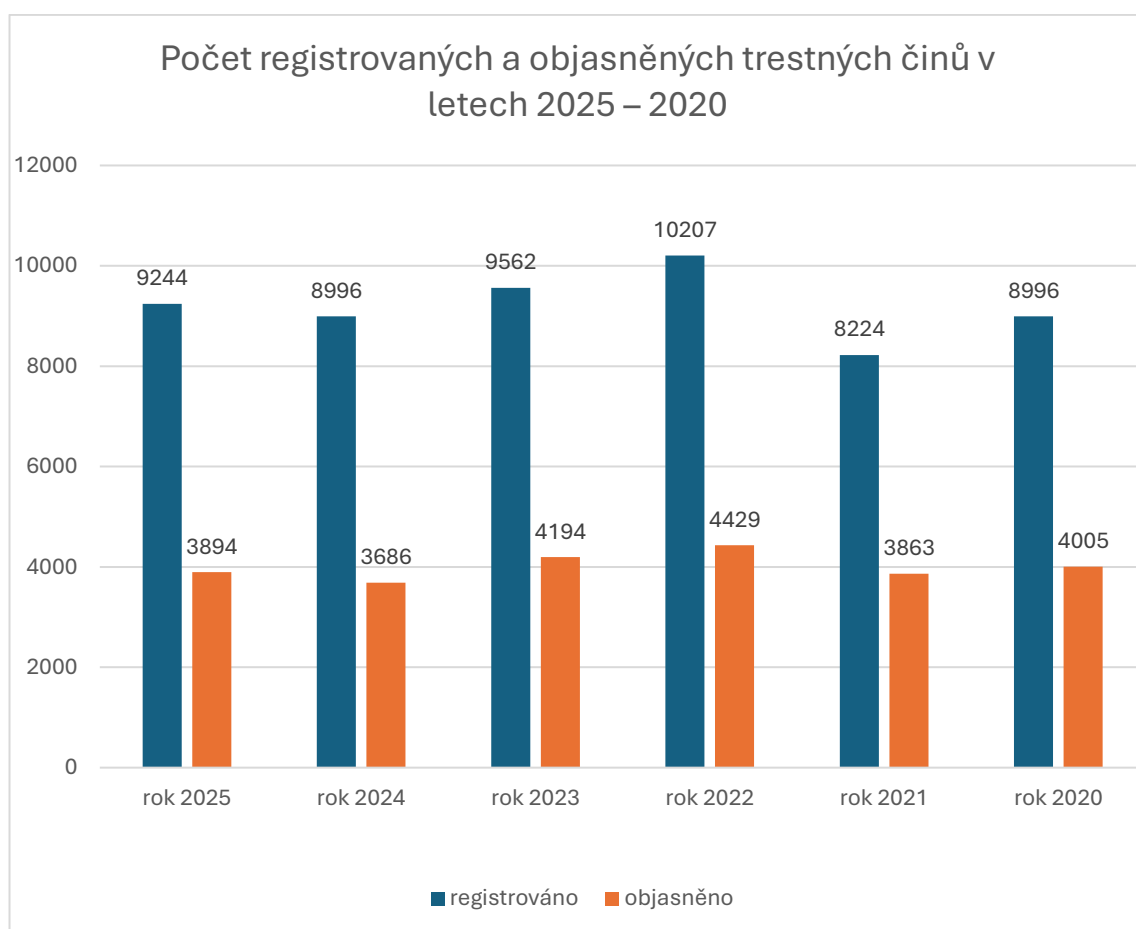
6 Statistika a vývoj majetkové kriminality v Plzeňském kraji v roce 2025

Tato kapitola představuje reálnou kriminální situaci za rok 2025 v Plzeňském kraji. Na základě oficiálních statistických údajů Policie České republiky za rok 2025 vychází analýza nápadu trestné činnosti, se zvláštním zřetelem na její dominantní složku, a to kriminalitu majetkovou. Cílem je identifikovat aktuální trendy, dynamiku vývoje a specifika regionu, což je nezbytným předpokladem pro vyhodnocení efektivity stávajících preventivních strategií Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a formulaci návrhů na jejich optimalizaci.

Při pohledu na vývoj celkové registrované kriminality v Plzeňském kraji v delším časovém horizontu (viz Graf č. 1) lze vysledovat mírné kolísání s celkovou klesající tendencí po dosažení špičky v roce 2022. Rok 2025 však zaznamenal mírný nárůst registrovaných trestných činů na hodnotu 9 244 skutků, což představuje zvýšení o 248 případů (tj. o 2,7 %) oproti roku 2024 (8 996 skutků). Tento vývoj v Plzeňském kraji je zajímavý v kontextu mezikrajského srovnání, jak ilustruje Graf č. 2. Zatímco Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy eviduje v roce 2025 výrazný pokles registrované kriminality o 9,4 %, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje naopak zaznamenalo nárůst o 4,8 % (z 4 592 na 4 811 skutků). V rovině objasněnosti Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje vykazuje v roce 2025 hodnotu 3 894 objasněných skutků (viz Graf č. 1), což odpovídá celkové míře objasněnosti přibližně 42,1 %. Tato hodnota zůstává stabilní a potvrzuje vysokou profesionalitu policejních složek v regionu.

Graf 1 Počet skutků

Graf 2 Počet registrovaných a objasněných trestných činů v letech 2025 – 2020

Majetková kriminalita, v širší složce kodifikovaná především v hlavě páté zvláštní části trestního zákoníku a teoreticky popsána v kapitole 2.X, zůstává i přes mírný celostátní pokles o 0,6 % (na 93 695 evidovaných trestných činů) naprosto dominantní oblastí kriminality. Z kriminologického hlediska je však zásadní analýza její vnitřní struktury, která prochází hlubokou transformací. Zatímco klasická „pouliční“ kriminalita vykazuje spíše klesající tendenci, otevírá se prostor pro moderní a sofistikované formy obohacovacího jednání (srov. teoretický výklad k § 209–212 TZ).

Nejčastějším skutkem v roce 2025 byl podvod na fyzické osobě, který zaznamenal alarmující nárůst o 36,6 % na 18 722 případů celostátně. Tento trend, masivně reprezentovaný fenoménem vishingu a phishingu, se stává dominantním i v Plzeňském kraji. Pachatelé zde využívají metody sociálního inženýrství k manipulaci obětí a neoprávněnému obohacení. Zatímco v sousedním Středočeském kraji dominují vloupání do víkendových chat a rodinných domů (zřejmě i v důsledku suburbanizace), Plzeňský kraj se v rovině majetkové kriminality potýká s intenzivní digitální transformací deliktů. Současně policie eviduje nárůst krádeží v obchodech o 15,4 %, což je trend patrný zejména v Moravskoslezském kraji, ale promítá se i do statistik nákupních center v Plzni. Z teoretického pohledu tak dochází k posunu kriminogenních příležitostí (dle teorie rutinních aktivit) z fyzických bariér, které policie v Plzni posílila (např. MKDS s AI), do virtuálního prostoru, kde je „vhodný cíl“ (neoprávněná oběť) snadněji dosažitelný skrze sofistikované psychologické manipulace. Tato transformace, kdy se v Plzni evidovalo nejvíce podvodů, potvrzuje, že technologický náskok pachatelů v online prostředí stále převyšuje reakční schopnosti stávajících preventivních mechanismů.

Na základě těchto statistických zjištění se další kapitola zaměří na multidisciplinární spolupráci preventivních opatření, neboť bezpečnostní situace v Plzni není pouze otázkou počtu policistů v ulicích, ale komplexním sociálním problémem, který vyžaduje propojení situační prevence (např. AI kamery), sociální prevence (finanční edukace) a viktimologického přístupu zaměřeného na eliminaci lidského faktoru jako nejslabšího článku bezpečnosti.²⁸

²⁸ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalita v roce 2025*. [online]. 2026 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z: [vlož sem přesnou URL adresu té stránky, např. <https://www.policie.cz/clanek/zpravodajstvi-kriminalita-v-roce-2025.aspx>]

7 Kyberkriminalita

V dnešní době se celý svět setkává s pojmem kyberkriminalita, jinak může být nazývána jako počítačová či internetová kriminalita. Představuje tradiční formy útoků spjaté s majetkovou trestnou činností, které se přesouvají do digitálního prostředí. Jedná se o mimořádně dynamický fenomén, jehož přesné vymezení a definice v odborné literatuře prozatím neexistuje.

Prostor, ve kterém se podstata těchto majetkových útoků odehrává, je tvořen specifickou formou virtuálního světa, který je ale reálný ve svých následcích. Digitální prostředí, které umožňuje vznik, zpracování a výměnu informací je řešeno v zákoně č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti. Toto místo nabízí pachatelům nové kriminalitě možnosti, které dříve v běžném světě neexistovaly. Díky každodennímu používání internetu, jeho rozšíření, inteligenci a služeb se kyberprostor stal ideálním prostředím pro páčání podvodů, zpronevěr, zásahů do platebních systémů či jiných neoprávněných činů, které jsou pro pachatele tzv. 'hračkou' a obětí bohužel nadále přibývá. Mezi další nejčastější trestné činy v České republice řadíme Hacking, neboli neoprávněný přístup k počítačovému systému, Kyberšikana a vydírání je typické pro výrobu a šíření především dětské pornografie a následné navazování kontaktů s dětmi. Samozřejmě v dnešní době vysoká obliba objednávání on-line naskytla další příležitost pro pachatele získat finanční prostředky právě díky podvodným e-shopům.^{29,30}

Kriminální trend vychází z teoretického konceptu, kde se kyberkriminalita nedefinuje pouze jako soubor zcela nových trestných činů, ale především jako výsledek hluboké strukturální transformace tradiční kriminální aktivity. Zatímco základní kriminogenní motivace pachatelů, jako je touha po majetkovém prospěchu, zůstávají v čase neměnné, rozvoj informačních technologií radikálně přehodnocuje samotnou povahu, metody a dosah jejich páčání. Tento vývoj zločinu tak skutečně mění klasické majetkové trestné činy do digitální podoby, čímž vytváří nové

²⁹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Jednotlivé druhy kyberkriminality [online]*. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/jednotlive-druhy-kyberkriminality.aspx>

³⁰ SMEJKAL, Vladimír. *Kybernetická kriminalita. 2. rozšířené a aktualizované vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. 100 – 110; 208-209, 2018.

³⁰ MAISNER, M. *Zákon o kybernetické bezpečnosti: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. *Komentáře (Wolters Kluwer ČR)*. str. 74.

příležitostné struktury, které vyžadují zcela odlišný přístup k prevenci, než jaký byl uplatňován ve fyzickém prostředí.³¹

Klíčovým faktorem úspěchu pachatelů v tomto prostředí je především značná míra anonymity, přístupnosti a bezbariérovosti, které jsou pro klasickou majetkovou kriminalitu typické. Zatímco u trestných činů proti majetku je nutná fyzická přítomnost pachatele na místě činu, kyberprostor mu naopak umožňuje útočit proti těmto hodnotám bez ohledu na čas, místo, vzdálenost a již zmíněnou anonymitu.

Zároveň je zde skutečnost, která poukazuje na to, že pro pachatele informační technologie nejsou cílem útoku, ale promyšleným nástrojem k manipulaci s daty a psychologickou stránkou oběti. Vysoká míra latence u online podvodů je založena na technické převaze útočníka, což vede k tomu, že napadená osoba rozpozná ztrátu majetku až po určité době spáchaného činu, dokonce se může dostat i do situace, že se za svou chybu natolik stydí, že se rozhodne trestný čin na orgány činné v trestním řízení vůbec nenahlásit.^{32,33}

7.1 Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů

Zásadním pilířem pro zajištění bezpečnosti v digitálním prostředí je zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2015. Jeho vznik byl vyvolán kritickou závislostí moderní společnosti na informačních technologiích a paralelním nárůstem sofistikovanosti útoků vedených jak jednotlivci, tak organizovanými skupinami. Zákon precizně vymezuje práva a povinnosti osob a pravomoci orgánů veřejné moci, přičemž se specificky nevztahuje na systémy nakládající s utajovanými informacemi.

Povinné subjekty, na které zákon dopadá, lze kategorizovat do dvou základních skupin, tedy na poskytovatele služeb elektronických komunikací zajišťující významné sítě a na správce informačních či telekomunikačních systémů. Pro policejní praxi i kriminologickou analýzu je klíčové vymezení v § 7, které rozlišuje mezi kybernetickou bezpečnostní událostí, jež nemá reálný negativní následek na systém, a kybernetickým

³¹ WALL, David S. *Cybercrime: The Transformation of Crime in the Information Age*. Cambridge: Polity Press, 2007. 288 s. s. 11.

³² MATĚJKA, M. *Počítačová kriminalita*. Praha: Computer Press, 2002. 106 s.

³³ JIROVSKÝ, Václav, 2007. *Kybernetická kriminalita*. Praha: Grada Publishing a.s. 288 s. s. 19.

bezpečnostním incidentem, představujícím již faktické narušení bezpečnosti informací nebo integrity sítí. V případě detekce incidentu pak zákon striktně ukládá povinnost hlášení příslušnému pracovišti CERT (*Computer Emergency Response Team*), které v součinnosti s národním a vládním dohledem koordinuje reaktivní a ochranná opatření k minimalizaci škod na majetku a datech.^{34,35}

7.2 Prevence kyberkriminality

Vzhledem k vysokému nárůstu internetových podvodů se ochrana obyvatelů v digitálním prostředí stala jednou z hlavních náplní bezpečnostních sborů. Statistiky potvrzují, že kybernetické trestné činy dnes tvoří vysoké procento z celkového nápadu majetkové trestné činnosti. Policie České republiky na tento trend reaguje úzkou spoluprací na regionální i mezinárodní úrovni v rámci Europolu. Moderní trend k ochraně majetku v internetovém prostředí se již nesoustředí pouze na technické bariéry, ale snaží se klást důraz na psychologickou odolnost jednotlivců vůči novým metodám, jako je vishing, tedy podvodné volání či zneužívání umělé inteligence k vytváření vysoce realistických podvodů. Na základě využívání momentu překvapení a anonymity v kyberprostoru ze strany pachatele, se stává informovanost občanů jedinou pravdivou a účinnou obranou proti těmto hrozbám, které svou dynamikou zásadně mění tvář současné kriminality. Případnou obět' se viník snaží dostat do úzkých a pod tlak tím, že využívá vyvolání strachu o finance, nebo o zdraví svých blízkých.³⁶

Projekt Policie ČR s názvem „Tvoje cesta onlinem“ představuje ucelený systém vzdělávání zaměřený na odstranění či snížení rizik. Tato strategie vychází z kriminologického poznatku, že v digitálním světě je nejrizikovějším a nejslabším článkem bezpečnostního řetězce právě lidský faktor. Prevence se právě snaží klást důraz a připomínat lidem základní kritéria a manipulativní techniky, které pachatel zneužívá. Jedná se o vyvolání pocitu časové tísně, zneužití falešné autority a připsání si identity bankéře či policisty, dále vzbuzení strachu, využití empatie a soucitu, slibu

³⁴ MAISNER, M. *Zákon o kybernetické bezpečnosti: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). str. 74.

³⁵ Zákon č. 264/2025 Sb. o kybernetické bezpečnosti. 2025. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2025-264>

³⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kyberkriminality* [online]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prevence-kyberkriminality.aspx>.

mimořádného zisku či principu rovnocenné výměny. Tímto přístupem se Policie ČR snaží snížit počet internetových útoků, ale také usiluje o omezení sekundárních následků viktimizace, kterými mohou být právě finanční ztráty či psychické následky napadených osob.³⁷

³⁷ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Tvoje cesta onlinem* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/tvoje-cesta-onlinem.aspx>

8 Empirická část

Tato část bakalářské práce je založena na kvalitativním výzkumném šetření, jehož předmětem je řízený rozhovor s vybranými policisty působící v rámci Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, kteří se specializují právě na vyšetřování majetkové trestné činnosti či preventivní činnosti.

Hlavním cílem tohoto šetření je vyhodnocení efektivity aktuálních preventivních programů či opatření a identifikace hlavních limitů a trendů pro ochranu majetkových hodnot obyvatel Plzeňského kraje v souvislosti s aktuálními hrozbami.

Praktická část se snaží získat přístup do problematiky, která představuje rámec statistických údajů. Metoda řízeného rozhovoru, která bude následně v práci představena, umožňuje respondentům předložit jejich dlouholetou praxi, zkušenosti a nastínit kazuistické případy majetkové trestné činnosti. Právě odborné znalosti a dovednosti policistů jsou klíčové pro pochopení toho, proč jsou některé preventivní metody úspěšné, zatímco jiné narážejí na technologické či sociální limity.

V rámci tohoto šetření byly stanoveny dílčí otázky, které se zaměřují především na průzkum způsobu preventivní činnosti a nárůstu kyberkriminality. Snaží se poukázat, zda jsou stávající využití a komunikace policie dostatečně srozumitelné a efektivně cílené rizikovým skupinám, kterými mohou být např. senioři. Rozhovor taktéž uvádí, jaká je spolupráce mezi státní policií, samosprávou či neziskovými organizacemi. Hovoří se především o Magistrátu města Plzeň a v dnešní době nejznámější pomocné instituci Člověk v tísni, který se pyšní svým přístupem k osobám v takových lokalitách, které mohou být zdrojem majetkové kriminality. Toto srovnání zkušených policistů s reálnými dopady preventivních akcí umožní definovat právě konkrétní návrhy pro modernizaci preventivního přehledu a aktivit Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

Odpovědi a data rozhovoru jsou vyhotovena pomocí analýzy, kde jsou zjištěny názory a zkušenosti respondentů. Celé průzkumné šetření probíhá s ohledem na ochranu osobních údajů a zachování anonymity konkrétních případů. Základní a zjištěné poznatky slouží jako návrh v následující části práce, jehož cílem je efektivní doporučení pro další rozvoj preventivních strategií a opatření na území Plzeňského kraje. Výběr respondentů byl záměrně směřován dle kritérií jako délka aktivního působení u Policie ČR a dále přímá zkušenost s tvorbou preventivních projektů na území Plzeňského kraje. Díky tomuto postoji je možná následná analýza problematiky od operativního

vyhledávání pachatelů majetkové trestné činnosti až po strategickou práci s ohroženými skupinami obyvatel. Zpracování získaných dat probíhá formou kvalitativního zkoumání, kde jsou představeny klíčové pojmy a vzorce chování jak na straně pachatelů, tak i na straně obětí.

9 Stanovení cílů a hypotéz

V této části jsou definovány hlavní a vedlejší cíle již zmíněného rozhovoru, na které navazuje formulace hypotéz. Tyto hypotézy vycházejí z kriminologických konceptů, jako je např. teorie rutinních aktivit či přesun kriminality a jsou porovnávány s reálnou bezpečnostní situací v Plzeňském kraji.

Hlavním cílem tohoto dílu je analýza aktuálního stavu a efektivity preventivních opatření v oblasti majetkové kriminality na území Plzeňského kraje a identifikace trendů v transformaci této trestné činnosti v důsledku digitalizace společnosti.

Dalším cílem je srovnání pohledů policistů z různých složek, jako je policista z kriminální policie, pořádkové policie či z oddělení prevence a tisku na účinnost situační a sociální prevence. Praktická část se snaží identifikovat nejohroženější skupinu obětí v kontextu nových moderních forem majetkových trestných činů. Na závěr se činí ohledně vyhodnocení vlivu právě těchto moderních technologií na dynamiku majetkové kriminality v regionu, jedná se např. o kamerové systémy s prvky umělé inteligence, na bezpečnostní situaci v regionu.

Pro účely ověření těchto záměrů byly na základě kriminologických teorií a aktuálních statistických dat stanoveny následující výzkumné hypotézy:

Hypotéza 1. Jev přesunu kriminality – předpokládá se existence přesunu kriminality z fyzického prostoru do kyberprostoru navzdory vysoké úrovni technického zabezpečení objektů

Hypotéza 2. Transformace profilu oběti – predikuje se transformace profilu typické oběti moderních majetkových deliktů směrem k ekonomicky aktivní populaci v produktivním věku

Hypotéza 3. Limitující role lidského faktoru – akcentuje limitující roli lidského faktoru a podlehnutí metodám sociálního inženýrství jako hlavní bariéru efektivity technické prevence

Hypotéza 4. Vliv recidivy na stabilitu kriminality – předpokládá, že klíčovým kriminogenním faktorem v Plzeňském kraji zůstává vysoká míra recidivy, jejíž eliminace vyžaduje přesah situační prevence do oblasti systémové postpenitenciární péče a multidisciplinární spolupráce.

9.1 Průběh rozhovorů

Vlastní empirické šetření bylo realizováno formou rozhovorů na základě otevřených otázek s vybranými experty Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje. Pro zajištění vysoké validity dat a získání komplexního vhledu do problematiky majetkové kriminality byla uplatněna metoda záměrného výběru respondentů. Úmyslně byli osloveni policisté působící v odlišných složkách sboru, což umožnilo nahlížet na zkoumaný fenomén z různých perspektiv, a to z hlediska primární prevence a tisku, operativně-pátrací činnosti kriminální policie i přímého výkonu služby na obvodním oddělení. Samotnému sběru dat předcházelo oficiální oslovení vybraných příslušníků a zajištění jejich souhlasu s účastí na výzkumu, přičemž byla garantována plná etická pravidla šetření včetně anonymity respondentů, kteří jsou v práci vedeni pod kódovým označením dle jejich funkčního zařazení.

Rozhovory probíhaly v profesionálním a otevřeném duchu. Polostrukturovaný formát dotazování umožnil flexibilně reagovat na konkrétní zkušenosti jednotlivých policistů a hlouběji analyzovat specifické aspekty, jako je recidiva, dopady moderních technologií či proměna profilu oběti v kyberprostoru. Získané odpovědi byly následně podrobeny doslovnému přepisu a kvalitativní analýze, jejíž výsledky tvoří základ pro porovnávací část této práce a následnou diskusi s teoretickými možnostmi.

10 Výsledky rozhovorů

Prvním respondentem je policista na obvodním oddělení v Plzeňském kraji, na začátek rozhovoru předkládá pohled, že majetková kriminalita v Plzni za posledních deset let má klesající tendenci. Dle jeho názoru se vděčí kamerovému systému, který se v dnešní době poměrně dost rozšiřuje ve městech, ale i v menších obcích. Na základě jeho slov se zloději a již zmíněná kriminalita přesouvají především do digitální formy, klasická pouliční trestná činnost je pro pachatele méně výnosná a rizikovější. Tento pohled je však doprovázen masivním přesunem kriminality do internetového prostoru, kde se nejčastěji obětí stává věková skupina v rozmezí okolo 40 let s nízkou úrovní digitální gramotnosti. V reálném prostředí i nadále převládají krádeže odložených věcí a vloupání do vozidel či garáží, přičemž zásadním problémem zůstává neobezřetnost občanů – respondent potvrzuje, že navzdory obecnému povědomí o preventivních kampaních lidé stále vytvářejí kriminogenní příležitosti ponecháváním cenností ve vozech, což potvrzuje kriminologické pravidlo, že „příležitost dělá zloděje“. Zatímco spolupráce se samosprávou je hodnocena jako funkční, pro budoucí zefektivnění prevence policista navrhuje navýšení početních stavů, a především striktní organizační oddělení specialistů na IT kriminalitu od běžného výkonu služby v ulicích, aby policie dokázala pružně a odborně reagovat na rychlý technologický vývoj.

Další představená osoba je také policista, konkrétně vedoucí na obvodním oddělení Plzeňského kraje, která taktéž odpověděla na všechny otázky. Podle vyjádření vedoucího obvodního oddělení kopíruje vývoj v Plzeňském kraji širší kriminologický trend, kdy klasická majetková trestná činnost, jako jsou krádeže, poškozování cizí věci, zpronevěra, podvod či neoprávněné užívání cizí věci, vykazuje v posledním desetiletí pokles, zatímco těžiště kriminality se přesouvá do kyberprostoru v podobě sofistikovaných podvodů a zneužívání platebních prostředků v digitální formě. Respondent vyzdvihuje efektivitu situační prevence, zejména vliv městských i soukromých kamerových systémů a fyzickou přítomnost hlídek v problémových lokalitách, což má prokazatelně pozitivní dopad na bezpečnost v centru města. Zároveň však kriticky upozorňuje na limity prevence v případech, kdy selhává individuální odpovědnost občanů. Uvedení příkladu představuje ponechávání cenností ve vozidlech, čímž dochází k faktickému popření smyslu preventivních kampaní.

V oblasti digitálních hrozeb vidí tento respondent největší riziko v psychologickém nátlaku a manipulaci, které pachatelé vyvíjejí na oběti, přičemž jako nejzatíženější věkovou skupinu představuje osoby ve věku 45-60 let, které často pod nátlakem dobrovolně poskytují přístupové údaje k bankovníctví. Pro budoucí zefektivnění bezpečnosti v kraji respondent navrhuje nejen technologický rozvoj a posílení digitální sféry u uživatelů smartphonů, ale především personální stabilizaci Policie ČR a zvýšení počtu policistů v přímém výkonu služby. Současně apeluje na aktivnější zapojení samospráv, které by měly využívat své informační kanály k varování před aktuálními podvody a zdůrazňuje nezbytnost systémové edukace na školách a cílených preventivních akcí pro seniory jako klíčových nástrojů pro dlouhodobé snižování kriminality.

Pohled dalšího dotazovaného policisty, v tomto případě z kriminální policie a vyšetřování v Plzeňském kraji, přináší zásadní vhled do transformace majetkové kriminality v regionálním kontextu s přesahujícím kriminologickým významem. Respondent v úvodu jednoznačně potvrzuje výrazný klesající trend majetkové činnosti v horizontu posledních deseti let. Tento pokles není náhodný, ale je výsledkem cíleného rozvoje situační prevence. Za klíčový faktor považuje policista vybudování husté a kvalitní sítě kamerových systémů, a to nejen v rámci měst a nákupních center, ale i u soukromých subjektů. Zvýšený zájem občanů o technické zabezpečení a certifikované systémy dává respondent do souvislosti s rostoucí hodnotou majetku a jeho lepší finanční dostupností, což doplňuje rostoucí kultura pojišťování nemovitostí, která byla dříve spíše vedlejší záležitostí.

V oblasti typologie trestných činů v současnosti dominují vloupání do rodinných domů, trvale obydlených i rekreačních, chalup a sklepních prostor. Naopak nejvýraznější sestup zaznamenala autokriminalita. Tento jev respondent vysvětluje kombinací technologického pokroku a úspěšné osvěty. Projekt „Auto není trezor“ podle něj výrazně ovlivnil chování občanů, kteří již ve vozidlech neponechávají cennosti v takové míře, jako dříve. Zajímavou kazuistiku nabízí oblast restauračních zařízení, kde byla v roce 2025 v celém okrese Rokycany prověřována pouze dvě vloupání. Důvodem je vedle kvalitního zabezpečení především digitalizace plateb – absence hotovosti na provozovnách a ukončení prodeje tabákových výrobků v těchto objektech fakticky eliminovaly motivaci pachatelů k útoku na tento typ cíle.

Významným bodem analýzy je účinnost a limity situační prevence. Kamerové systémy podle respondenta prokazatelně odrazují pachatele na veřejných prostranstvích,

příčemž policie využívá rozsáhlost sítě k trasování pachatelů i mimo přímé místo činu. Respondent však upozorňuje na specifickou skupinu pachatelů z řad uživatelů omamných a psychotropních látek (OPL), u nichž odstrašující efekt techniky selhává vlivem jejich aktuálního psychického stavu a priorit. V otázce digitální transformace kriminality policista potvrzuje masivní přesun deliktů do kyberprostoru. Modus operandi pachatelů (organizované skupiny) je v online prostředí vysoce sofistikovaný a propracovaný, což značně ztěžuje a prodlužuje proces dokazování a dopadení. Přestože jsou oběťmi často senioři, narůstá počet poškozených v produktivním věku. Respondent zde zdůrazňuje kritickou roli oběti – viktimizaci. Zatímco u klasických vloupání je nedbalost, např. neuzamčené dveře, na ústupu, v digitálním prostředí se oběti stávají „přímými účastníky“ činu tím, že dobrovolně poskytují přístupové údaje, sdílejí obrazovky nebo potvrzují bankovní transakce. Prevence v této oblasti je sice důležitá, ale naráží na kreativitu pachatelů, kteří neustále mění své ikony.

V závěrečné reflexi a vizi do budoucna se policista odklání od čistě represivních či technických řešení. Ačkoliv modernizací techniky a přítomnost policie v ulicích vnímá jako prospěšnou, za fundamentální považuje sociální prevenci a výchovu. Ta musí začínat v rodině a pokračovat ve školství jako vedení k řádnému životu. Zásadním kriminogenním faktorem je podle něj vysoká míra recidivy, způsobená nefunkčním systémem reintegrace propuštěných vězňů zpět do společnosti. Bez adekvátní pomoci po výkonu trestu se tyto osoby v krátkém čase vracejí k trestné činnosti, což tvoří uzavřený kruh, který zvýšený počet policistů v ulicích nedokáže sám o sobě eliminovat.

V rámci tohoto šetření byl proveden jako poslední hloubkový rozhovor s respondentkou, kterou je policistka z oddělení tisku a prevence v Plzeňském kraji, která v této oblasti působí déle než 10 let. Její výpověď nabízí unikátní retrospektivní pohled na evoluci majetkové kriminality v Plzeňském kraji a odhaluje mechanismy, kterými policie reaguje na dynamické změny ve společnosti.

Respondentka identifikuje jako nejvýznamnější trend posledního desetiletí postupnou erozi tradičních forem majetkové trestné činnosti a jejich masivní transfer do kybernetického prostoru. Zatímco krádeže prosté a vloupání vykazují statistický pokles, dochází k tzv. digitalizaci deliktů. Tento jev je demonstrován na proměně podvodných schémat. Dříve dominantní “legendy o příbuzných”, které byly páchány kontaktní formou přímo v obydlich seniorů, v současné době z fyzického prostoru téměř vymizely. Pachatelé však tyto metody neopustili, pouze je transformovali do online prostředí, kde díky anonymitě a možnosti oslovit širší spektrum obětí dosahují vyšší

efektivitu při nižším riziku dopadení. Tento posun vyžaduje od policie naprostou změnu paradigmatu – od fyzického střežení ulic k monitoringu virtuálních hrozeb.

V oblasti potírání klasické kriminality v reálném prostředí respondentka vyzdvihuje roli technologickému determinismu. Pokles vloupání do objektů v Plzni a okolí je přímo korelován se zvyšující se kvalitou technického zabezpečení (certifikované zámky, elektronické alarmy) a rozvojem Městských kamerových systémů (MKDS). Moderní kamerové sítě, které dnes integrují prvky umělé inteligence pro analýzu obrazu, slouží jako fundamentální nástroj situační prevence. Respondentka však zdůrazňuje, že kamery nefungují izolovaně, jejich efektivita je podmíněna spoluprací s fyzickou přítomností policie a rychlostí reakce operačních středisek. Navzdory technologickému náskoku však v Plzeňském kraji stále přetrvává problém příležitostné kriminality, typicky reprezentovaný krádežemi věcí z vozidel, kde ani moderní technika nedokáže plně nahradit selhávající individuální odpovědnost občanů.

Klíčovou pasáží rozhovoru je popis moderních preventivních kampaní., které Plzeňský kraj odlišují od ostatních regionů. Respondentka detailně popisuje projekt “Nebud’ bit – bud’ in – bitcoinmaty”, který reaguje na vzestup podvodů s kryptoměnami. Tento projekt je příkladem moderní prevence 21. Století – policie zde opouští strohý úřední jazyk a využívá influencery a sociální sítě např. platformu YouTube, aby oslovila rizikové skupiny. Využití maket bitcoinmatů v nákupních centrech v Plzeňském kraji a spolupráce s youtubery ukazuje na vysokou míru flexibility oddělení prevence. Cílem není jen informovat, ale „prožít” situaci s obětí, čímž se zvyšuje retence preventivní informace u veřejnosti.

Z hlediska viktimologie respondentka přináší zásadní zjištění o demografii obětí. Vyvrací mýtus o seniorech jako výhradnímu cíli útoků a identifikuje ekonomicky aktivní populaci (průměrný věk kolem 40 let) jako nejzatíženější segment v oblasti kybernetických podvodů. Tito lidé, ačkoliv se považují za digitálně gramotné, často podléhají sofistikovanému psychologickému tlaku (vishing, phishing, falešné investice). Respondentka hovoří o alarmujícím trendu, kdy oběti vlivem manipulace fakticky „spolupracují” s pachatelem – sdílejí obrazovky svých zařízení, poskytují bankovní kódy nebo si dokonce sjednávají úvěry, aby finanční prostředky odevzdaly podvodníkům. Právě zde naráží prevence na své limity, neboť žádné technické opatření nedokáže plně eliminovat následky cíleného sociálního inženýrství.

Závěrečná část analýzy se věnuje multidisciplinárnímu přístupu k bezpečnosti. Spolupráce Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje s Magistrátem města Plzeň, Krajským úřadem a neziskovým sektorem (např. pomoc obětem, edukace v sociálně

vyloučených lokalitách) je hodnocena jako vysoce funkční. Tato síť umožňuje policii realizovat prevenci, která je „šitá na míru“ konkrétním lokalitám v kraji. Vize do budoucna, jak ji respondentka definuje, nespočívá v izolovaných opatřeních, ale v systémové edukaci. Prevence majetkové kriminality se musí stát součástí vzdělávacího procesu již od útlého věku, s důrazem na finanční a digitální gramotnost. Pouze kombinace viditelné policejní síly, špičkové techniky a informovaného občana, který vnímá ochranu majetku jako svou zodpovědnost, může vést k dlouhodobé stabilitě bezpečnostní situace v regionu.

11 Porovnání

Porovnávací analýza výpovědí čtyř respondentů z řad Policie ČR na území Plzeňského kraje odhaluje hlubokou shodu v základním příkladu, že klasická majetková trestná činnost pochází v posledním desetiletí zásadní transformací, kdy se kriminální aktivity přesouvají z fyzického prostoru do sféry kybernetické, ovšem při bližším zkoumání vyvstávají zajímavé rozdíly v prioritách a vnímání hrozeb podle konkrétního služebního zařazení jednotlivých expertů. Zatímco všichni dotázaní, od policisty z kriminální policie, policisty na oddělení tisku a prevence či policisty a vedoucího na obvodním oddělení Plzeňského kraje kvitují vysokou efektivitu situační prevence v podobě husté sítě kamerových systémů a moderních zabezpečovacích prvků, které prokazatelně vytlačily příležitostné pachatele z běžných ulic, liší se v pohledu na jejich sekundární dopady. Policista z obvodního oddělení např. kriticky podotýká, že kamery sice odrazují od drobných krádeží, ale zároveň motivují pachatele k sofistikovanějšímu přesunu na internet, kde je riziko odhalení nižší, zatímco vyšetřovatel kriminální policie vnímá kamery spíše jako retrospektivní nástroj pro trasování pachatelů po činu.

V otázce viktimologie a profilu typické oběti se pohledy respondentů dynamicky doplňují, zatímco tradiční pohled kriminální policie stále reflektuje ohrožení seniorů, preventista a vedoucí oddělení na základě aktuálních kazuistik identifikují nový a masivní trend, kdy se primárním cílem kybernetických útoků stávají ekonomicky aktivní lidé v produktivním věku mezi 40 a 60 lety, kteří ovládají chytré telefony, ale jejichž digitální a finanční gramotnost neodpovídá sofistikovanosti psychologického nátlaku a metodám sociálního inženýrství, jako je vishing či podvody s bitcoinmaty.

Právě v oblasti řešení kybernetických hrozeb se objevuje nejvýraznější názorová diference v otázce budoucího směřování sboru, kdy policista z „první linie“ navrhuje radikální organizační rozdělení policie na specializovanou IT složku a klasickou pořádkovou policii, aby nedocházelo k tříštění odbornosti, zatímco vedoucí oddělení zdůrazňuje potřebu personální stabilizace a zvýšení viditelnosti hlídek v problémových lokalitách pro posílení pocitu bezpečí.

Celá analýza pak graduje v oblasti vizí, kde kriminální vyšetřovatel jako jediný vnáší do diskuze hluboký sociální rozměr v podobě nutnosti funkční resocializace, tedy znovu začlenění do společnosti, propuštěných vězňů, neboť bez řešení recidivy, kterou vnímá jako hlavní motor majetkové kriminality v kraji, považuje technická opatření za pouze částečně účinná, což koresponduje s názorem preventisty, že základním řešením

je až dlouhodobá, systémová edukace od školního věku, která jako jediná může eliminovat kritický lidský faktor a tendenci obětí k dobrovolné spolupráci s pachatelem při sdílení přístupových kódů či bankovních údajů.

Celkové zhodnocení této analýzy ukazuje fakt, že i přes odlišný služební zařazení a specifické priority jednotlivých respondentů se všichni dotazovaní shodují na nutnosti úplného přístupu k bezpečnosti, kde technologická vyspělost sboru musí být doprovázena hlubokým společenským vzděláním. Ukazuje se, že jev přesunu kriminality do kyberprostoru není pouze technickým problémem, ale krizí kritického myšlení, která paradoxně zasahuje ekonomicky nejsilnější vrstvy obyvatelstva v Plzeňském kraji. Právě tato názorová různorodost mezi prvoliniovými policisty, vyšetřovateli a preventisty odhaluje, že budoucí strategie Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje nemůže spoléhat pouze na rozšiřování kamerových bodů, ale musí prioritně cílit na posilování odolnosti lidského faktoru, a to jak skrze systémovou digitální edukaci veřejnosti, tak skrze koncepční řešení recidivy jako primárního kriminogenního motoru regionu. Tato spojení poznatků tak tvoří zásadní argumentační základ pro následně navržená multidisciplinární opatření, která v sobě integrují technickou ochranu, psychologickou stabilitu oběti a sociální resocializaci pachatele jako neoddělitelné součásti moderní kriminální prevence.

12 Diskuze a zjištěné poznatky

Tato kapitola propojuje praktické poznatky s teorií a hodnotí, nakolik preventivní postupy v Plzeňském kraji odpovídají původním předpokladům a zda dochází k jejich potvrzení či vyvrácení. V úzké vazbě na kapitolu o situační prevenci a teorii rutinních aktivit, která předpokládá pro spáchání činu přítomnost motivovaného pachatele, vhodného cíle a absenci schopného strážce, se v rozhovorech se všemi respondenty potvrdilo, že rozvoj Městských kamerových systémů a integrace prvků umělé inteligence v Plzni fakticky naplňuje roli onoho „strážce“, který výrazně zvyšuje riziko odhalení a odrazuje pachatele od typické a běžné pouliční kriminality. Zde panuje mezi policisty naprostá shoda s teoretickou částí, ovšem diskuse odhalila zajímavou odlišnost v případě kampaně „Auto není trezor“, která sice teoreticky spadá pod situační prevenci, ale v praxi naráží na limity lidské psychologie a neobezřetnosti, což potvrzuje kriminologický princip, že technická opatření jsou neúčinná bez aktivní účasti oběti.

Tento bod přímo navazuje na teoretickou kapitolu o viktimologii, kde byla diskutována role oběti a fenomén sebe-viktimizace. Zatímco odborná literatura v teoretické části často akcentuje zranitelnost seniorů jako „ideálních obětí“, výsledky šetření v Plzeňském kraji přinášejí zásadní korekci. Respondenti z řad kriminální policie i prevence se shodují, že v digitálním prostředí dochází k posunu k věkové skupině 40–60 let, která sice disponuje prostředky, ale podléhá metodám sociálního inženýrství. Zde dochází k rozporu s klasickou teorií viktimity, neboť oběťmi se stávají lidé ekonomicky aktivní a technologicky vybavení, u nichž však selhává digitální gramotnost pod vlivem sofistikovaného psychologického nátlaku, tedy vishing.

Dalším klíčovým tématem, který propojuje teorii s praxí, je přesun kriminality. Empirické šetření potvrdilo, že zatímco teoretická kapitola o majetkové kriminalitě popisuje vloupání do objektů jako hlavní delikt, realita v Plzeňském kraji ukazuje na jejich útlum díky digitalizaci plateb a přesun těžiště do kyberprostoru, což všichni policisté vnímají jako největší aktuální výzvu.

V kontrastu k technicky orientované situační prevenci pak stojí zjištění z oblasti sociální prevence, které bylo teoreticky ukotveno v kapitole o výchovných a reintegračních programech. Zde vyvstává nejvýraznější rozdíl v názorech respondentů: zatímco vedoucí oddělení a preventista sázejí na edukaci a viditelnou policii, vyšetřovatel kriminální policie se striktně drží teorie postpenitenciární péče a uvádí, že bez systémového řešení recidivy, která je v Plzeňském kraji dominantním

kriminogenním faktorem, budou technická opatření situační prevence pouze vytlačovat kriminalitu do jiných sfér bez její celkové eliminace.

Propojení těchto poznatků tak ukazuje, že preventivní systém v Plzeňském kraji se nachází v bodě zlomu, kdy teoreticky popsaná víceoborová spolupráce mezi policií, samosprávou a neziskovým sektorem přestává být pouhou akademickou vizí, ale stává se nezbytnou nutností pro potlačení digitální viktimizace a řešení hlubokých sociálních příčin recidivy, které technické kamery či kvalitní zámky popsané v úvodu práce, nedokážou adekvátně postihnout.

12.1 Vyhodnocení hypotéz

Na základě provedeného výzkumného šetření a hloubkové analýzy rozhovorů s experty Policie ČR lze přistoupit k celkovému vyhodnocení stanovených hypotéz:

Hypotéza 1: Předpokládá fenomén přesunu majetkové kriminality z fyzického prostoru do kyberprostoru, tato hypotéza plně potvrzena, neboť všichni respondenti napříč složkami sboru identifikovali digitální transformaci deliktů jako dominantní trend současnosti.

Hypotéza 2 - zaměřená na transformaci profilu oběti, byla potvrzena, jelikož empirická data i zkušenosti z praxe preventistů jasně ukazují, že nejvíce zatíženou skupinou v oblasti moderních majetkových útoků již nejsou primárně senioři, nýbrž ekonomicky aktivní populace ve věku 40–60 let.

Hypotéza 3 - akcentující limitující roli lidského faktoru a podlehnutí sociálnímu inženýrství, byla taktéž potvrzena, přičemž respondenti se shodli, že technologické zabezpečení zůstává neúčinné, pokud oběť pod vlivem manipulace fakticky spolupracuje s pachatelem, což potvrzuje neustávající nápad trestné činnosti u preventivních projektů typu „Auto není trezor“.

Hypotéza 4 - definice recidivy jako klíčový kriminogenní faktor Plzeňského kraje, byla potvrzena, zejména na základě hloubkového vhledu vyšetřovatele kriminální policie, který zdůraznil, že bez systémové postpenitenciární péče dochází pouze k cyklickému opakování trestné činnosti stejnými pachateli bez ohledu na úroveň technické prevence. Lze tedy konstatovat, že všechny stanovené hypotézy byly v rámci výzkumného šetření potvrzeny, což poskytuje základ pro formulované návrhy v závěrečné části práce.

13 Návrh

Na základě hloubkové analýzy získaných poznatků a identifikace aktuálních kriminogenních faktorů navrhuje autorka práce jako prioritní opatření zavedení systematické, spojitě a souvislé edukace v oblasti prevence majetkové kriminality do školních osnov, a to již od primárního stupně vzdělávání.

Vzhledem k tomu, že se současná mladá generace pohybuje v digitálním prostředí a na sociálních sítích prakticky neustále, je nezbytné, aby školní výuka odrážela reálné hrozby kyberprostoru a učila děti kritickému myšlení a včasné identifikaci metod sociálního inženýrství, čímž se vytvoří silná bariéra proti budoucí viktimizaci. Souběžně s tím je nutné zefektivnit stávající preventivní projekty Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a transformovat je do interaktivnějších forem, které využívají moderní technologie a influencery, aby se informace o bezpečném chování dostaly k cílovým skupinám přirozenou cestou.

V rovině technologické ochrany finančních aktiv zmiňuje autorka práce iniciaci užší spolupráce mezi policií a bankovním sektorem s cílem implementovat povinné vícefázové ověřování transakcí a především vyvinout proaktivní varovné systémy přímo v bankovních aplikacích, které by uživatele v reálném čase a s vysokou mírou naléhavosti upozorňovaly na rizikové operace, jako jsou převody na neověřené účty či interakce s podezřelými rozhraními.

Nad rámec těchto opatření se považuje za zásadní zaměřit preventivní pozornost na ekonomicky aktivní populaci ve věku 40+, která je dle výzkumu nejvíce ohrožena, a to formou osvěty realizované přímo ve velkých výrobních podnicích a firmách v regionu, čímž se eliminují nedostatky v digitální gramotnosti u této skupiny. V neposlední řadě se uvádí nezbytnost posílení sociálních poradenských a výchovných opatření, jako je postpenitenciární péči a multidisciplinární spolupráci s Probační a mediační službou a neziskovými organizacemi, jako je Člověk v tísni, s cílem snížit vysokou míru recidivy u pachatelů majetkové kriminality, neboť bez řešení sociálních příčin recidivy zůstanou i ta nejmodernější technická opatření pouze částečně účinná.

Pouze součinnost mezi ranou výchovou v rodině a škole, technologickými pojistkami v bankovníctví a systémovou prací s pachateli může v dlouhodobém horizontu vést k udržitelnému pohledu majetkové trestné činnosti v Plzeňském kraji, a to jak v běžném životě např. na ulicích, tak i v digitálním prostředí, který se víc a víc stává nebezpečným místem činu.

Závěr

Tato bakalářská práce se podrobně zabývala problematikou prevence majetkové kriminality na území Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, přičemž skrze syntézu teoretických východisek a hloubkového empirického šetření potvrdila zásadní hypotézu o probíhající strukturální transformaci zločinu, který se v důsledku masivní digitální transformace společnosti přesouvá z reálného prostředí do prostředí kybernetického. Teoretický rámec práce úspěšně ukotvil kriminologické pojmy situační a sociální prevence v kontextu aktuální legislativy, zatímco praktická část, založená na řízených rozhovorech se čtyřmi experty z různých složek policie, odhalila, že i přes vysokou efektivitu moderních technologických opatření, jako jsou kamerové systémy s prvky umělé inteligence či sofistikované mechanické zabezpečení, zůstává lidský faktor nejkritičtější a nejslabším článkem celého bezpečnostního řetězce.

Komparativní analýza názorů kriminální policie, obvodních oddělení a preventivních složek jasně ukázala, že zatímco tradiční formy kriminality, jako jsou krádeže vloupáním či autokriminalita, vykazují v Plzeňském kraji setrvalý pokles díky technologickému determinismu a digitalizaci plateb, novou a závažnou hrozbu představuje sociální inženýrství cílící na ekonomicky aktivní populaci v produktivním věku, která paradoxně i přes svou digitální gramotnost podléhá propracovanému psychologickému nátlaku a metodám vishingu či phishingu.

Na základě těchto zjištění práce v závěru formulovala ucelený soubor doporučení, která akcentují nezbytnost zavedení systémové edukace dětí v oblasti finanční a digitální bezpečnosti již od útlého věku, potřebu proaktivních varovných mechanismů přímo v bankovních aplikacích a nutnost zefektivnění postpenitenciární péče s cílem eliminovat vysokou míru recidivy jako hlavního kriminogenního faktoru regionu.

V návrhu pro zlepšení a zefektivnění prevence majetkové kriminality v Plzeňském kraji bylo představeno navržené zavedení systematické edukace digitální a finanční gramotnosti do školních osnov a posílení technologických bariér v bankovních aplikacích skrze aktivní varovné systémy. Dále zefektivnění sociálních, poradenských a výchovných opatření zaměřených na resocializaci a integraci osob po výkonu trestu odnětí svobody s cílem snížit míru recidivy. Klíčové bylo rovněž zaměření se na preventivní aktivity na ekonomicky aktivní populaci (40+) prostřednictvím firemních školení a prohloubení multidisciplinární spolupráci mezi policií, samosprávou a

bankovním sektorem, čímž dojde k eliminaci lidského faktoru jako nejslabšího článku v celém bezpečnostním řetězci.

Celkově lze shrnout, že tato bakalářská práce nepředstavuje pouze zpětnou analýzu kriminologických dat, ale díky kombinaci odborných výpovědí a aktuálních statistik za rok 2025 slouží jako aktuální senzor do dynamicky se měnícího bezpečnostního prostředí Plzeňského kraje. Práce jasně zobrazuje, že v éře digitálního prostoru již tradiční formy prevence narážejí na své limity a že ochrana majetku v 21. století vyžaduje především investici do odolnosti lidského faktoru. Představená zjištění a navržená multidisciplinární opatření tak nabízejí konkrétní cestu k transformaci preventivních strategií, které by měly být schopny předvídat nové formy viktimizace a aktivně chránit občany regionu nejen v ulicích, ale i v neustále se rozpínajícím kyberprostoru. Práce tak naplňuje svůj smysl jako konstruktivní příspěvek k odborné diskusi o budoucím směřování moderní kriminální prevence, jejímž konečným cílem zůstává bezpečnější a informovanější společnost.

Závěrem lze konstatovat, že stanoveného cíle práce, tedy vyhodnocení efektivity preventivních strategií a identifikace moderních limitů ochrany majetku v Plzeňském kraji, bylo plně dosaženo, přičemž navržená opatření nabízejí reálný fundament pro budoucí rozvoj multidisciplinární spolupráce mezi policií, samosprávou a občanskou společností v boji proti moderním formám majetkové trestné činnosti.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. FIRSTOVÁ, J., ZÁMEK, D. Prevence kriminality – nedílnou součástí systému vnitřní bezpečnosti. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. ISBN 978-80-7676-057-8.
2. GÖPPINGER, H.: Kriminologie, Múnechen: C.H.Beck Verlagshuchhaltung, 1980. ISBN 978-3-406-55509-1.
3. GRÍVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. Kriminologie. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5.
4. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část. Zvláštní část.* 9. vydání. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-602-6.
5. JIROVSKÝ, Václav, 2007. Kybernetická kriminalita. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN 978-80-247-1561-2.
6. KRATOCHVÍL, Vladimír a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část.* 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-781-1.
7. MAISNER, M. Zákon o kybernetické bezpečnosti: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-817-8.
8. MAREŠOVÁ, Alena a kol. *Majetková kriminalita a její pachatelé.* Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. ISBN 978-80-7330-192-7.
9. MATĚJKA, M. *Počítačová kriminalita.* Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-722-6419-2.
10. PROTIVINSKÝ, Miroslav a Karel KLVAŇA. Základy kriminalistiky. 2. vyd. Praha: Armex, 2007. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-86795-50-8.
11. SMEJKAL, Vladimír. Kybernetická kriminalita. 2. rozšířené a aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-720-7.
12. SVATOŠ, Roman. Prevence kriminality. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016. ISBN 978-80-7556-009-4.
13. WALL, David S. Cybercrime: The Transformation of Crime in the Information Age. Cambridge: Polity Press, 2007. 288 s. ISBN 978-0-7456-2736-6.

14. ZOUBEK, Vladimír. *Kriminologie a prevence kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-511-1.
15. ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-312-4.
16. ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-86795-05-5.

Elektronické zdroje

1. PLZEŇ. Akční plán prevence kriminality města Plzně na rok 2025 [online]. Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2024 [cit. 2025-01-06]. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategicke-dokumenty>
2. PLZEŇ. Akční plán prevence kriminality statutárního města Plzně na rok 2025 [online]. Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2024 [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategicke-dokumenty/>
3. PLZEŇ. Koncepce prevence kriminality města Plzně 2023-2028 [online]. Plzeň: Odbor bezpečnosti a prevence kriminality Magistrátu města Plzně, 2023 [cit. 2025-01-09]. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategicke-dokumenty/>
4. Statistika kriminality v Plzeňském kraji - Policie České republiky
5. Koncepce prevence kriminality a protidrogové prevence Plzeňského kraje na léta 2022-2026. [Online]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/koncepce-prevencekriminality-a-protidrogove-prev>
6. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Jednotlivé druhy kyberkriminality [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/jednotlive-druhy-kyberkriminality.aspx>
7. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Kriminalita v roce 2025*. [online]. 2026 [cit. 2026-03-19]. Dostupné z: [vlož sem přesnou URL adresu té stránky, např. <https://www.policie.cz/clanek/zpravodajstvi-kriminalita-v-roce-2025.aspx>]
8. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Prevence kyberkriminality [online]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prevence-kyberkriminality.aspx>.

9. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Tvoje cesta onlinem* [online]. Praha: Policie České republiky [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/tvoje-cesta-onlinem.aspx>
10. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Vývoj registrované kriminality v roce 2025 [online]. Praha: Policejní prezidium ČR, 2026 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminality.aspx>

Legislativní dokumenty

1. Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In Sběrka zákonů České republiky. 2009.
2. Zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů). 2013. ISBN 978-80-7598-110-3.
3. Zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti
4. Zákon č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti

Seznam zkratk

KRPA – Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy

KRPS – Krajské ředitelství policie Středočeského kraje

KRPC – Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje

KRPP – Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

KRPK – Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje

KRPU – Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje

KRPL – Krajské ředitelství policie Libereckého kraje

KRPH – Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje

KRPE – Krajské ředitelství policie Pardubického kraje

KRPJ – Krajské ředitelství policie kraje Vysočina

KRPB – Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

KRPZ – Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

KRPM – Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje

KRPT – Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje

MKDS – Městský kamerový dohledový systém

AI – Artificial Intelligence

Seznam tabulek a grafů

Graf 1 Počet skutků.....	25
Graf 2 Počet registrovaných a objasněných trestných činů v letech 2025 – 2020.....	25

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozhovor

Příloha č. 2: Rozhovor č. 1 – policista na obvodním oddělení Plzeňského kraje

Příloha č. 3: Rozhovor č. 2 – vedoucí obvodního oddělení Plzeňského kraje

Příloha č. 4: Rozhovor č. 3 – policista kriminální policie a vyšetřování Plzeňského kraje

Příloha č. 5: Rozhovor č. 4 – Policista prevence a tisku v Plzeňském kraji

Příloha 1 Rozhovor:

1. Vývoj v Plzeňském kraji – jak hodnotíte vývoj majetkové kriminality v Plzeňském kraji za posledních 10 let?
2. Příčiny poklesu – Zaznamenáváte snižování počtu majetkových trestných činů v Plzeňském kraji (technické zabezpečení, kamerový systém s AI, úspěšně cílená prevence)? Jaká opatření byste navrhoval pro další snížení této kriminality?
3. Typologie činů – Jaké konkrétní typy majetkových trestných činů jsou v současnosti v Plzeňském kraji nejzastoupenější (vloupání do bytu, krádeže, kapesní krádeže)?
4. Vnímáte u občanů Plzeňského kraje zvýšený zájem o certifikované zabezpečení jejich nemovitostí?
5. Situační prevence – Do jaké míry podle Vás rozšiřování městského kamerového systému v Plzeňském kraji odrazuje pachatele od páchaní drobných krádeží na veřejných prostranstvích?
6. Kampaň ‘Auto není trezor’ – tento projekt běží dlouhodobě, proč se podle Vás stále nedaří zcela eliminovat krádeže věcí z vozidel?
7. Přesun kriminality – pozorujete v Plzeňském kraji přesun krádeží z reálného prostoru do digitálního prostoru (vishing, phishing, reverzní inzeráty)?
8. Digitální gramotnost – jsou preventivní kampaně zaměřené na kybernetickou bezpečnost dostatečné pro boj se stále sofistikovanějšími metodami pachatelů?
9. Jaká věková skupina se nejčastěji stává obětí kyberkriminality?
10. Role oběti – setkáváte se při šetření, prověřování či vyšetřování často s tím, že oběť vlastní chybou (neuzamčené dveře, sdílení kódů v bankovníctví) vytvořila příležitost ke spáchání činu?
11. Součinnost se samosprávou – Jak vnímáte nastavenou spolupráci mezi Policií ČR a dalšími subjekty, jak ze strany samosprávy či jiných organizací věnujících se prevenci?
12. Vize do budoucna – co by podle Vašeho názoru nejvíce pomohlo snížit majetkovou kriminalitu v Plzeňském kraji v následujících letech (více policistů na ulici, lepší technika, povinná edukace na školách)?

Příloha 2 Rozhovor č. 1 – policista na obvodním oddělení Plzeňského kraje

1. Z mého pohledu majetková kriminalita v Plzni za posledních deset let klesá
2. Pomáhá k tomu kamerový systém, který se poměrně dost rozšiřuje i v menších obcích, majetková kriminalita už se nevyplácí jako dříve pro zloděje a zloději se přesouvají na internet
3. Ke snížení by vedlo také posílit stavy u policie
4. V současné době se nejvíce řeší krádeže odložených věcí, vloupání do garáží a aut.
5. V zabezpečení majetku hrají velkou roli peníze. U bohatších lidí je to znát u sociálně slabších méně.
6. V místech, kde je kamerový systém, se toho páchá méně
7. Lidé si stále myslí, že auto je trezor i když kampaň znají.
8. . V nápadu trestné činnosti je znát, že se kriminalita přesouvá na internet. V současné době řešíme více kriminality v IT prostoru.
9. Digitální gramotnost je velmi nízká.
10. 40+
11. Velmi často se stává, že oběť zapomene své věci viditelně ve vozidle, nebo nezabezpečí si své věci proti odcizení, či je nechá volně ležet. „Příležitost dělá zloděje“.
12. Součinnost se samosprávou je na dobré úrovni. Každý se snaží působit preventivně a dělat preventivní akce pro různé věkové skupiny. VIZE: Policie by neměla zaspávat příchod nových technologií. Přizpůsobit k tomu početní stavy na určitých místech. Oddělit práci v IT prostoru a od práce tzv. „na ulici“, obojí má své specifikace a nejde to skloubit do sebe.

Příloha 3 Rozhovor č. 2 – vedoucí obvodního oddělení Plzeňského kraje

1. Majetková kriminalita v Plzeňském kraji za posledních 10 let dle mého názoru klesá, ve vztahu ke klasické kriminalitě jako je krádež či poškození cizí věci, ale přibývá kriminalita páchaná v kyberprostoru
2. Rozhodně lze mluvit o preventivních opatřeních jako je kamerový systém a viditelná policie, jak státní, tak městská zejména v problémových lokalitách. V neposlední řadě je důležitá informovanost a samotná prevence kriminality.
3. Nejzastoupenější trestné činy jsou krádež a podvod zejména v kyberprostoru a zneužití platebních prostředků.
4. Zvýšený zájem určitě je, ale zda se jedná o certifikované nedokázu posoudit, ale je velmi rozšířený soukromý kamerový systém.
5. Zcela jistě, rozšířením kamerových systému v centru města má pozitivní vliv na bezpečnost a samotnou prevenci kriminality v dané lokalitě.
6. Protože je to o lidech a jejich zodpovědnosti za svůj majetek, jelikož když někdo nechá mobilní telefon či peněženku viditelně na palubní desce nebo sedačce, tak tato prevence postrádá smysl. Je to o samotné zodpovědnosti lidí.
7. Jednoznačně kyberprostor se stává největší hrozbou současné kriminality, jelikož tyto podvody jsou velice sofistikované a pachatelé jsou školeni v psychologickém nátlaku na oběti těchto trestných činů.
8. Z mého pohledu jsou dostatečné, ale na druhou stranu čím víc jich bude tím lépe, je důležité, aby se tato prevence dostala ke všem občanům, kteří se pohybují v kyberprostoru nebo mají „chytrý telefon“.
9. Nejčastěji se jedná o oběti ve věku 45-60 let.
10. Velice často, dalo by se říct, že většina lidí pod nějakou záminkou poskytne právě přístupové kódy apod.
11. Myslím si, že by se dalo dělat více, dnešní trend kriminality je, jak již bylo řečeno, kriminalita páchaná v kyberprostoru, proto by měla mít samospráva na svých úvodních internetových stránkách upozornění na podvody a jiné.
12. Za mě jednoznačně viditelná policie zvýšit počet policistů v kraji, stabilizovat personální situaci u PČR a dále edukace ve školách a preventivní akce pro seniory.

Příloha 4 Rozhovor č. 3 – policista kriminální policie a vyšetřování Plzeňského kraje

1. Vývoj v Plzeňském kraji – jak hodnotíte vývoj majetkové kriminality v Plzeňském kraji za posledních 10 let? Co se týče vývoje majetkové kriminality za období 10ti let, tak je zcela zřejmé, že tato je na území Územního odboru Rokycany v současné době páchána daleko méně, než tomu bylo před několika lety. Trend majetkové trestné činnosti je tedy na klesající úrovni.
2. Příčiny poklesu – Zaznamenáváte snižování počtu majetkových trestných činů v Plzeňském kraji (technické zabezpečení, kamerový systém s AI, úspěšně cílená prevence)? Jaká opatření byste navrhoval pro další snížení této kriminality? Za snižováním počtu majetkových trestných činů stojí zcela určitě hustě a kvalitně vybudovaná síť kamerových systémů jednotlivých obcí okresu, kamerové systémy nákupních středisek, obchodních domů a prodejen. Taktéž kamerové systémy a technické zabezpečení soukromých osob, kterými mají zabezpečené rodinné domy, garáže a dílny jsou na velmi dobré úrovni a stále se rozrůstají. Za uvedeným zřejmě stojí finanční dostupnost těchto zařízení, ale i hodnota majetku jednotlivých osob, která je v mnoha případech nemalá. Taktéž k tomuto přispívá i cílená prevence formou sociálních sítí, rozhlasu i televize. Jaká další opatření bych navrhoval? Stále a neúnavně pokračovat v prevenci cílené na jednotlivé konkrétní druhy trestné činnosti, posilovat kamerové systémy s využitím všech moderních technologií.
3. Typologie činů – Jaké konkrétní typy majetkových trestných činů jsou v současnosti v Plzeňském kraji nejzastoupenější (vloupání do bytu, krádeže, kapesní krádeže)? Co se týče zastoupení jednotlivých složek majetkové kriminality, tak zde v současné době převládají krádeže spadající do kategorie vloupání do rodinných domů, a to jak trvale obydlených nebo rodinných domů sloužících k rekreaci, tedy trvale neobydlených. Následují vloupání do víkendových obydlí, jako jsou chaty a chalupy, dále následuje vloupání sklepů a sklepních prostor. Další samostatnou kategorií je autokriminalita, tedy vloupání do vozidel, a to jak osobních, nákladních či pracovních strojů. Tato část kriminality má z objemu té majetkové zřejmě největší sestup. Toto je zřejmě způsobeno kvalitou, zpracováním a zabezpečením moderních dopravních

prostředků. V nedávné době byly jedním z hlavních zájmů pachatele autorádia, která byla do vozidel dodávána jednotlivě, a tudíž jejich použití v jiném vozidle bylo zcela jednoduché. V současné době se zpravidla jedná o autorádia pevně zasazená do monolitických palubních desek, což výrazně ztěžuje jejich odcizení a jejich další využití. Taktéž vzhledem k prevenci prováděnou PČR lidé v takové míře nenechávají ve vozidlech různé věci, které pachatele této trestné činnosti lákaly a kvůli kterým k vloupáním do vozidel docházelo. Co se týče vloupání do restaurací a hospod jedná se v současné době o jednotky případů. V roce 2025 se na ÚO Rokycany prověřovaly dva takové případy. Opět se zřejmě jedná o kvalitní zabezpečení. Nemalý podíl na této trestné činnosti je i placení útraty bezhotovostní platbou, tudíž se v restauracích následně takřka nevyskytuje finanční hotovost, která bývala zájmem pachatelů a taktéž se v restauracích již zpravidla neprodávají tabákové výrobky, které pachatelé po jejich krádeži dokáží rychle zpeněžit. K tomuto zpravidla dochází u vietnamských obchodníků.

4. Vnímáte u občanů Plzeňského kraje zvýšený zájem o certifikované zabezpečení jejich nemovitostí? Ano, zcela jistě. V dobách nedávno minulých bylo pojištění rekreační nemovitostí jako takových či pojištění majetku nebo věcí spíše vzácností, a tudíž bylo velmi opomíjeno. V současné době se pojištění stává zcela běžnou praxí.
5. Situační prevence – Do jaké míry podle Vás rozšiřování městského kamerového systému v Plzeňském kraji odrazuje pachatele od páchání drobných krádeží na veřejných prostranstvích? Tím, jak přibývalo a v současné době stále přibývá kamerových systémů logicky ubylo i páchání trestné činnosti na volném prostranství. Pachatelé si toto zcela jistě uvědomují. To, co si ale neuvědomují je to, že kamerové systémy obcí jsou rozsáhlé, a tudíž pachatele lze dohledat i na záznamech kamer, které přímo nesnímají konkrétní místo krádeže. Další skupinou pachatelů jsou pachatelé z řad uživatelů OPL a těm je prakticky jedno, jestli je na místě kamerový záznam či nikoliv.
6. Kampaň ‘Auto není trezor’ – tento projekt běží dlouhodobě, proč se podle Vás stále nedaří zcela eliminovat krádeže věcí z vozidel? Uvedená kampaň měla a stále má své velké opodstatnění. Jak jsem již uvedl, její cíl byl zcela určitě z velké části naplněn. Autokriminalita stále klesá, alespoň co se týče Územního odboru Rokycany. Eliminovat tyto krádeže zcela je ale asi takřka nemožné. Vše záleží na odpovědnosti každé jednotlivé osoby, která vozidlem cestuje a na jejím osobním přístupu.

7. Přesun kriminality – pozorujete v Plzeňském kraji přesun krádeží z reálného prostoru do digitálního prostoru (vishing, phishing, reverzní inzeráty)? Zcela jistě. Stále větší procento trestné činnosti se v dnešní době odehrává v tzv. kyberprostoru. Jedná se o různá podvodná jednání, která jsou postavena na velice sofistikovaných a propracovaných jednání pachatelů. Často jde o organizované skupiny pachatelů, jejichž dopadení je velice zdlouhavé a často nemožné.
8. Digitální gramotnost – jsou preventivní kampaně zaměřené na kybernetickou bezpečnost dostatečné pro boj se stále sofistikovanějšími metodami pachatelů? Jestli jsou dostatečné to nevím, ale určitě jsou důležité a velice prospěšné. Nelze předem působit na občany, když s jakou legendou pachatelé přijdou. Lidé musejí přemýšlet sami, nepouštět se do investování peněz sami na vlastní pěst bez porady se svými známými či rodinnými příslušníky. Pokud je osloví k investici či nějaké jiné věci, kam by měli posílat peníze, cizí člověk vše by si měli řádně ověřit, a to jak na policii, nebo přímo u konkrétní osoby, které mají peníze zaslat. Dále si by si lidé měly uvědomit, že zadarmo jim nikdo nic nedá.
9. Jaká věková skupina se nejčastěji stává obětí kyberkriminality? Převážně se jedná o osoby v seniorském věku, ale nejsou výjimky ani u osob ve věku produktivním.
10. Role oběti – setkáváte se při šetření, prověřování či vyšetřování často s tím, že oběť vlastní chybou (neuzamčené dveře, sdílení kódů v bankovníctví) vytvořila příležitost ke spáchání činu? Ano, co se týče majetkové trestné činnosti, zejména krádeží vloupáním, zde se občas stane, že vstupní dveře do obydlí nebyly uzamčeny, a tudíž byl přístup pachatele zjednodušený. Tato věc se ale v současné době stává velmi zřídka. Většinou dojde k nedovření dveře s tím, že obyvatelé dveře pouze zavírají, neboť zvenku dveří mají tzv. kouli, ale již nezamykají. Co se týče různých škál podvodů, tak jejich velká část spočívá v tom, že poškození sami a dobrovolně zpřístupní své bankovníctví cizím osobám, sami poskytnou sdílenou obrazovku telefonu pro potřeby pachatelů či jim sdělí přístupové údaje ke svým účtům apod. Tímto jednáním jsou přímými účastníky trestné činnosti, která je na nich páchána.
11. Součinnost se samosprávou – Jak vnímáte nastavenou spolupráci mezi Policií ČR a dalšími subjekty, jak ze strany samosprávy či jiných organizací věnujících se prevenci? Osobně si myslím, že na vysoké úrovni. Všem jde o

stejnou věc a tou je chránit občany před podvodníky a dalšími pachateli různých trestných činů.

12. Vize do budoucna – co by podle Vašeho názoru nejvíce pomohlo snížit majetkovou kriminalitu v Plzeňském kraji v následujících letech (více policistů na ulici, lepší technika, povinná edukace na školách

Zejména výchova občanů a vedení je k řádnému životu. Vše dle mého názoru začíná výchovou rodiny, následuje školství atd. Pokud budou lidé vychováni lidé k tomu, aby žili řádný život, nebudou mít potřebu obohacovat se na úkor jiného. Taktéž by bylo potřeba vytvořit funkční systém začlenění se osob, které jsou propouštěny z výkonu trestu odnětí svobody zpět do běžného života. Převážná většina odsouzených se do výkonu trestu vrací v krátkém časovém období, neboť jim společnost nenabídne dostatečnou pomoc a jim nezbývá než se opět uchýlit k páchání trestné činnosti. Setkáváme se i s osobami, kteří ani „na svobodě“ žít neumějí. Více policistů v ulicích je určitě prospěšné, ale majetkovou kriminalitu to asi razantně nesníží. Těžko přesvědčit člověka, který je rozhodnutý, že se skutku dopustí, aby toto nedělal.

Příloha 5 Rozhovor č. 4 – policista prevence a tisku v Plzeňském kraji

1. Vývoj v Plzeňském kraji – jak hodnotíte vývoj majetkové kriminality v Plzeňském kraji za posledních 10 let? Více než deset let působím na oddělení tisku a prevence. Vzhledem k mému pracovnímu zařazení, kdy se věnujeme preventivní činnosti nejen v oblasti majetkové trestné činnosti, ale i dalším tématům, mohu uvést, že jsme v průběhu posledních deseti let zaznamenali několik významných trendů ve vývoji majetkové kriminality. Existují formy majetkové trestné činnosti, které jsou zde dlouhodobě, například krádeže prosté či krádeže vloupáním. U těchto skutků evidujeme v posledních letech spíše pokles. Ten může souviset mimo jiné s tím, že se značná část běžných aktivit přesunula do online prostoru. Právě tam dnes lidé uchovávají své finanční prostředky, nakupují i prodávají, a tomuto se přizpůsobují i pachatelé. V uplynulých deseti letech jsme rovněž zaznamenali výrazný pokles případů, kdy pachatelé využívali různé legendy, vydávali se například za vnuky či jiné příbuzné a pod těmito záminkami vylákali finanční prostředky od seniorů. Tyto případy by se mohlo zdát, že téměř vymizely, ve skutečnosti se však přesunuly do online prostoru. Zde již necílí výhradně na seniory, ale snaží se oslovit širší spektrum potenciálních obětí. Pokud se vrátím ke krádežím prostým, krádežím vloupáním či krádežím na osobě, stále platí, že významnou roli hraje odpovědný přístup občanů k ochraně vlastního majetku. Pokud lidé ponechávají ve vozidlech viditelně uložené cennosti, vystavují se riziku, že se stanou terčem pachatele. V rámci prevence realizujeme na území Plzeňského kraje širokou škálu aktivit zaměřených na různé cílové skupiny. Jedná se zejména o přednáškovou činnost, preventivní akce v terénu i mediální komunikaci, prostřednictvím které upozorňujeme na aktuální způsoby jednání pachatelů, a to jak v reálném prostředí, tak online. Naším cílem je přispět k tomu, aby počet poškozených a obětí byl co nejnižší. Dlouhodobě apelujeme na odpovědný přístup k ochraně majetku a obezřetnost v každodenním životě. Dalším významným faktorem je přesun části protiprávního jednání do online prostoru. Stále častěji se setkáváme s různými formami podvodů a kybernetických útoků, které mají majetkový charakter. Tento vývoj odpovídá celorepublikovému i mezinárodnímu trendu digitalizace kriminality a je s ním spojeno i rozšiřování

našich preventivních aktivit právě v této oblasti. V rámci Plzeňského kraje zároveň aktivně spolupracujeme se samosprávou a dalšími partnery s cílem minimalizovat a předcházet protiprávnímu jednání. Za zásadní v oblasti online kriminality považují především rychlou a intenzivní osvětu o aktuálních trendech a nových postupech pachatelů, aby se tyto informace co nejdříve dostaly k co nejširší veřejnosti. Jakou významnou a zásadní považují sebevzdělávání a sledování trendů. Shrnuto, tradiční formy majetkové kriminality vykazují spíše klesající tendenci, avšak nové trendy a způsoby páchaní trestné činnosti vyžadují i nadále aktivní, flexibilní a moderní přístup ze strany policie.

2. Příčiny poklesu – Zaznamenáváte snižování počtu majetkových trestných činů v Plzeňském kraji (technické zabezpečení, kamerový systém s AI, úspěšně cílená prevence)? Jaká opatření byste navrhoval pro další snížení této kriminality? Ano, v Plzeňském kraji dlouhodobě evidujeme pokles některých tradičních forem majetkové trestné činnosti, zejména krádeží vloupáním a krádeží prostých. Tento vývoj je podle našeho názoru výsledkem kombinace několika faktorů. Velkou roli hraje zlepšující se technické zabezpečení objektů, moderní zabezpečovací systémy, kvalitnější zámkové mechanismy, elektronické alarmy či kamerové systémy. V některých lokalitách se osvědčují také městské kamerové systémy, které jsou dnes technologicky vyspělejší a umožňují efektivnější monitoring veřejného prostoru. Technologický pokrok obecně zvyšuje riziko odhalení pachatele, což má preventivní efekt. Neméně důležitá je systematická a cílená prevence. Dlouhodobě realizujeme přednášky, besedy, preventivní kampaně i mediální výstupy, kde upozorňujeme na aktuální způsoby jednání pachatelů. Zaměřujeme se na různé cílové skupiny, ať už děti, dospělé či seniory. Právě informovanost a obezřetnost veřejnosti je jedním z klíčových prvků prevence. Je však třeba dodat, že část majetkové trestné činnosti se přesouvá do online prostoru. Tam klasické mechanické zabezpečení nestačí a zásadní roli hraje digitální gramotnost, obezřetnost při nakládání s osobními a bankovními údaji a schopnost rozpoznat podvodné jednání. Pokud jde o další opatření ke snižování majetkové kriminality, vidím několik priorit. Zaprvé pokračovat v modernizaci technického zabezpečení a podporovat obce v rozvoji kvalitních kamerových systémů. Zadruhé posilovat preventivní aktivity v oblasti kyberbezpečnosti, a to napříč všemi věkovými kategoriemi. A zatřetí prohlubovat spolupráci mezi policií, samosprávou, školami, dalšími subjekty i

veřejností. Z pohledu prevence je zásadní, aby každý občan vnímal ochranu svého majetku jako svou spoluzodpovědnost. Policie může působit preventivně a represivně, ale bez aktivního přístupu veřejnosti nelze kriminalitu dlouhodobě snižovat. Kombinace technických opatření, informovanosti a spolupráce je podle mého názoru cestou k dalšímu omezení majetkové trestné činnosti.

3. Typologie činů – Jaké konkrétní typy majetkových trestných činů jsou v současnosti v Plzeňském kraji nejzastoupenější (vloupání do bytu, krádeže, kapesní krádeže)? Nejčastěji v našich statistikách v oblasti majetkové trestné činnosti figurují případy zařazené do kategorie tzv. ostatní majetkové kriminality. Do této skupiny spadají například různé formy podvodů, neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku. Další významnou skupinu tvoří krádeže vloupáním. Jedná se například o vloupání do vozidel, rodinných domů, bytů, víkendových chat, sklepů či dalších objektů. Pachatelé často využívají nedostatečného zabezpečení nebo příležitosti. Třetí početně výraznou kategorií jsou krádeže prosté, tedy případy, kdy si pachatel přisvojí cizí věc bez překonání překážky, typicky se jedná o krádeže z volně přístupných míst, v obchodních domech, na veřejných prostranstvích či o majetek ponechaný bez dozoru. Struktura majetkové trestné činnosti se vyvíjí v závislosti na aktuálních trendech a příležitostech, nicméně právě tyto tři oblasti patří v současnosti mezi nejvíce zastoupené v rámci Plzeňského kraje.
4. Vnímáte u občanů Plzeňského kraje zvýšený zájem o certifikované zabezpečení jejich nemovitostí? Otázka konkrétního prodeje certifikovaných zabezpečovacích prvků je spíše na specializované firmy, které se touto oblastí zabývají. Co se týká certifikovaného zabezpečení věnujeme se v rámci celorepublikového projektu osvětě s názvem Zabezpečte se! V rámci tohoto projektu poskytuje Policie ČR veřejnosti ucelené informace a doporučení, jak správně zabezpečit byty, rodinné domy či rekreační objekty. Zaměřujeme se především na význam kvalitních mechanických zábran, vhodné kombinace s elektronickými zabezpečovacími systémy, správné bezpečnostní návyky a také na všímavost vůči dění v okolí. Naším cílem není propagace konkrétních výrobců, ale zvýšení povědomí o tom, že vhodně zvolené a správně instalované zabezpečení může výrazně snížit riziko vloupání. Veškeré základní informace, doporučené postupy i praktické rady jsou občanům k dispozici na webových stránkách policie.

5. Situační prevence – Do jaké míry podle Vás rozšiřování městského kamerového systému v Plzeňském kraji odrazuje pachatele od páchání drobných krádeží na veřejných prostranstvích? Rozšiřování městských kamerových systémů vnímáme jako jeden z důležitých nástrojů situační prevence. Viditelná přítomnost kamer na veřejných prostranstvích může mít preventivní efekt, zejména u drobné majetkové trestné činnosti, jako jsou například krádeže na veřejnosti, poškozování majetku či vandalismus. Někteří pachatelé si uvědomují vyšší riziko odhalení a ztížení úniku, ale jsou i tací, které kamerový systém od jednání neodradí. Kamerové systémy zároveň umožňují rychlejší reakci na protiprávní jednání a v mnoha případech napomáhají k objasnění skutků díky záznamům. Je však důležité zdůraznit, že kamery samy o sobě kriminalitu zcela neeliminují. Jsou součástí širšího preventivního rámce, který zahrnuje také fyzickou přítomnost policie, spolupráci s městskou policií, kvalitní osvětlení veřejných prostranstvích a aktivní zapojení veřejnosti. Z pohledu prevence tedy rozšiřování kamerových systémů považujeme za přínosné opatření, které může významně přispět ke zvýšení pocitu bezpečí občanů.
6. Kampaň ‘Auto není trezor’ – tento projekt běží dlouhodobě, proč se podle Vás stále nedaří zcela eliminovat krádeže věcí z vozidel? Projekt AUTO NENÍ TREZOR! realizujeme dlouhodobě právě proto, že krádeže věcí z vozidel jsou typickou příležitostnou trestnou činností. Přestože veřejnost opakovaně upozorňujeme, že ponechání cenností ve vozidle, byť jen na krátkou dobu, představuje riziko, stále se setkáváme s případy, kdy jsou na viditelných místech odloženy kabelky, tašky, elektronika nebo jiné hodnotné předměty. Důvodem, proč se tuto trestnou činnost nedaří zcela eliminovat, je dle mého především lidský faktor, kdy pachatelé využívají právě neobezřetnosti poškozených. Důležité je zmínit, že policie nemůže být fyzicky přítomna u každého zaparkovaného auta, a proto je klíčová osobní odpovědnost každého řidiče. Úplná eliminace tohoto typu kriminality by za nás byla určitě vítána, ale je velmi obtížná, protože je úzce spjata s příležitostmi. Jak v rámci preventivních aktivit nabádáme, pokud by každý důsledně dodržoval základní pravidlo, že auto skutečně není trezor, zcela zásadně by se počet těchto případů výrazně zmínil.
7. Přesun kriminality – pozorujete v Plzeňském kraji přesun krádeží z reálného prostoru do digitálního prostoru (vishing, phishing, reverzní inzeráty)? Ano, v Plzeňském kraji dlouhodobě sledujeme trend přesunu části majetkové kriminality z reálného prostoru do digitálního prostředí. Stále častěji se

setkáváme s tzv. vishingem – tedy telefonickými podvody, phishingem, kdy pachatelé zneužívají e-maily či falešné webové stránky, a také s podvody přes inzeráty, například tzv. reverzní inzeráty, kdy je nabídka zboží či služby zneužita k vylákání peněz od důvěřivých osob. Přesun do online prostoru představuje pro pachatele příležitost působit anonymně a cílit na širší okruh obětí. Z našeho preventivního pohledu je proto klíčová osvěta, které se velmi aktivně věnujeme a všemi možnými způsoby upozorňujeme občany na bezpečné chování v online prostředí, obezřetnost při nakládání s osobními a bankovními údaji a na způsoby, jak rozpoznat podvodné jednání.

8. Digitální gramotnost – jsou preventivní kampaně zaměřené na kybernetickou bezpečnost dostatečné pro boj se stále sofistikovanějšími metodami pachatelů? Na území našeho kraje realizujeme pro širokou veřejnost – od dětí přes dospělé až po seniory – řadu preventivních aktivit. Mezi nejčastěji žádaná témata patří kyberprevence vzhledem k její aktuálnosti. Mohu zmínit například preventivní kampaně zaměřené na kybernetickou bezpečnost: celorepublikový projekt nePINdej a náš regionální projekt v Plzeňském kraji s názvem Nebuď bit – buď in – bitcoinmaty. Oba projekty mají zásadní význam, i když úplně eliminovat sofistikované podvody nelze. Projekt nePINdej upozorňuje na obecná pravidla bezpečného chování na internetu, zatímco náš krajský projekt prakticky ukazuje postupy pachatelů s legendou falešného bankéře. V rámci projektu jsme spolupracovali se známým youtuberem, jehož video o problematice podvodů přes bitcoinmaty dosáhlo během několika měsíců více než padesát tisíc zhlédnutí. Současně využíváme maketu bitcoinmatu při kontaktní prevenci, například v obchodních centrech nebo při přednáškách na území našeho kraje. Cílem je naučit lidi rozpoznat podvody, jako jsou vishing, phishing legendy falešného bankéře či případy „výhodných investic“, kde lidé přicházejí nejen o celoživotní úspory, ale mnohdy si sjednají maximální možný úvěr a i tyto peníze bohužel přicházejí, také je cílem naučit lidi, jak správně na takové podvody reagovat. Statistiky ukazují, že počet kybernetických podvodů stále roste, proto je klíčové, aby si každý uživatel uvědomil, že největší slabinou je samotný uživatel, nepoučený uživatel, jeho obezřetnost a dodržování základních pravidel jsou základem účinné prevence.
9. Jaká věková skupina se nejčastěji stává obětí kyberkriminality? Oběti kyberkriminality nejsou omezeny věkem, může se jí stát kdokoli, kdo používá internet, sociální sítě nebo internetové bankovníctví. U dětí a mladší generace v

rámci prevence reagujeme na případy, kdy se tato skupina stává nejčastěji obětí trestné činnosti v online prostoru, jedná se o případy sextingu, tato skupina je ohrožena kyberšikanou či podvody v online hrách. U dospělých jsou rizika s phishingem, tedy, kdy pachatelé získávají citlivé údaje od svých obětí, podvodnými e-maily a podvody při online nakupování či inzerátech. Aktuálně v našem kraji zaznamenáváme zvýšený počet případů tzv. výhodných investic a legend falešného bankéře. Obdobně je to i u seniorů, pokud aktivně využívají tento prostor. Nicméně pokud bychom se měli bavit o konkrétní nejzatíženější věkové skupině v souvislosti s kyberkriminalitou, dle mého názoru jsou to lidé ekonomicky aktivní, dle mých informací v průměru kolem čtyřicátého věku. Z toho vyplývá, že prevence musí být cílená na všechny věkové skupiny, od dětí přes dospělé až po seniory, také zaměřená na konkrétní způsoby, jak se pachatelé snaží získat informace nebo finanční prostředky.

10. Role oběti – setkáváte se při šetření, prověřování či vyšetřování často s tím, že oběť vlastní chybou (neuzamčené dveře, sdílení kódů v bankovníctví) vytvořila příležitost ke spáchání činu? Ze své pracovní pozice se přímo nesetkávám s poškozenými v rámci trestního řízení. Mohu však vycházet z případů a kazuistik, které policisté v rámci Plzeňského kraje evidují a na jejichž základě v rámci prevence upozorňujeme na nejčastější pochybení obětí, která pachatelům usnadňují jejich jednání. U majetkové trestné činnosti se velmi často setkáváme se situacemi, kdy poškozený, zpravidla svojí neobezřetností, neznalostí či na základě důvěry, vytvoří příležitost či umožní spáchání činu. Typicky se jedná o ponechání odemčeného vozidla, viditelně uložené cennosti uvnitř auta nebo nedostatečné zabezpečení objektu. V případě kybernetických podvodů lidé sdílejí přístupové údaje k internetovému bankovníctví, umožní vzdálený přístup do svého mobilního telefonu či počítače nebo reagují na podvodné výzvy. Je zcela jednoznačné, že odpovědnost za protiprávní jednání vždy nese pachatel. Naším cílem však není oběti vinit, ale upozorňovat na rizikové situace a posilovat preventivní povědomí všech lidí. Zejména v oblasti kyberprostoru klademe důraz na edukaci a seznamování občanů s novými postupy pachatelů. Z pohledu prevence platí, že pachatelé často využívají příležitosti. Proto opakovaně apelujeme na základní bezpečnostní návyky, zamykat, nenechávat věci bez dozoru, nesdělovat citlivé údaje a důkladně si ověřovat, komu poskytujeme osobní či citlivé údaje. Při preventivních aktivitách se navíc setkáváme s lidmi, kteří sami sdílejí své nemilé zkušenosti s tím, že se stali

obětí. Často otevřeně přiznávají, že situaci podcenili, například ponechali tašku bez dozoru v nákupním košíku, neuzamkli vozidlo s tím, že se vzdálí jen na chvíli“, nechali uvnitř cenné věci nebo uvěřili výhodné nabídce na internetu a po zaplacení obdrželi bezcenné zboží. Právě sdílení těchto zkušeností má v prevenci velký význam, protože pomáhá ostatním uvědomit si, že obětí se může stát kdokoli, pokud podcení základní pravidla obezřetnosti.

11. Součinnost se samosprávou – Jaké vnímáte nastavenou spolupráci mezi Policií ČR a dalšími subjekty, jak ze strany samosprávy či jiných organizací věnujících se prevenci? „Spolupráci mezi Policií ČR a samosprávou vnímám jako velmi důležitou a v rámci Plzeňského kraje jako velmi funkčně nastavenou. Prevence kriminality je oblast, která nemůže být řešena izolovaně pouze policií, ale právě propojení a součinnost pak zajišťuje mnohem větší dopady a efektivitu. Mezi zásadní a dlouholeté partnery patří Krajský úřad Plzeňského kraje, Magistrát města Plzně a Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra a dalšími subjekty. V rámci celorepublikových aktivit jen například při zmiňovaném projektu nePINdej. Kromě České bankovní asociace, která je realizátorem projektu, jsou do kampaně zapojeny Policie České republiky, Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB), itego, a.s., Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, Raiffeisenbank, VISA, ČEZ, Balíkovna, O2 a České dráhy. Mediálními partnery jsou Česká televize, Seznam Zprávy, Deník a Cinestar. Úzce spolupracujeme s obcemi a městy, a to například při realizaci preventivních projektů, přednášek pro veřejnost nebo při řešení konkrétních lokálních problémů. Samospráva se podílí například na rozvoji kamerových systémů, zlepšování veřejného osvětlení či podpoře komunitních aktivit, které mají preventivní charakter. Velmi důležitá je také spolupráce se školami, neziskovými organizacemi, sociálními službami či městskou policií. Za klíčové považují pravidelnou komunikaci, sdílení informací a společné plánování preventivních aktivit. Jen díky vzájemné spolupráci můžeme reagovat na aktuální bezpečnostní situaci a efektivně snižovat riziko trestné činnosti.
12. Vize do budoucna – co by podle Vašeho názoru nejvíce pomohlo snížit majetkovou kriminalitu v Plzeňském kraji v následujících letech (více policistů na ulici, lepší technika, povinná edukace na školách)? Podle mého názoru a dosavadních zkušeností na úseku preventivní činnosti nelze snižování majetkové kriminality postavit na jediném opatření. Klíčová je kombinace více vzájemně se doplňujících faktorů. Význam má bezpochyby viditelná přítomnost policistů v

ulicích, která působí preventivně a zároveň zvyšuje pocit bezpečí občanů. Stejně důležitá je moderní technika, jako jsou například kamerové systémy. Za zásadní však považují dlouhodobou a systematickou edukaci. S ohledem na přetrvávající trend přesunu trestné činnosti do online prostředí a nárůst kyberkriminality je klíčové posilovat finanční a digitální gramotnost již od školního věku, samozřejmostí je i edukace dospělých seniorů. Pravidelná osvěta zaměřená na aktuální triky pachatelů a podpora odpovědného chování mohou mít z dlouhodobého hlediska největší efekt. Taková prevence by měla začínat již v rodině. Majetková kriminalita je často založena na příležitosti. Pokud se podaří tyto příležitosti omezit prostřednictvím lepšího zabezpečení, vyšší informovanosti a úzké spolupráce veřejnosti s policií a samosprávou, může to mít v následujících letech zásadní dopad na její další pokles.